

Delårsrapport 2

Landstinget Sörmland
Delår 2 2014

Ett öppet och hållbart landsting för jämlik hälsa, mångfald och valfrihet

LANDSTINGET
SÖRMLAND

Innehållsförteckning

Inledning	5
Sammanfattande analys	6
Medborgarperspektivet - Analys måluppfyllelse	7
Strategiskt mål: Medborgarna får tjänster av god kvalitet, känner sig delaktiga och blir respektfullt bemötta	7
Strategiskt mål: Landstingets verksamheter arbetar för att uppnå jämlikhet i hälsa för länets invånare	7
Strategiskt mål: Landstingets verksamheter bedriver ett aktivt arbete i syfte att vara ett öppet landsting för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller social tillhörighet	8
Personalperspektivet - Analys måluppfyllelse	9
Strategiskt mål: Landstinget är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare	9
Strategiskt mål: Landstingets personal upplever en god arbetsmiljö som bidrar till personlig utveckling, delaktighet och arbetsglädje	10
Strategiskt mål: Landstingets personal deltar aktivt i utvecklingen av verksamheten och ser sin roll i helheten.....	10
Personalperspektivet - Övrig analys	13
Process- och förnyelseperspektivet - Analys måluppfyllelse	19
Strategiskt mål: Landstinget bedriver, genom tydlig ledning och styrning, ett kontinuerligt och systematiskt kvalitetsarbete med effektivitet, kvalitet, långsiktighet och tillgänglighet som ledord.....	19
Strategiskt mål: Landstinget utgör en aktiv part i en regional utveckling som är ekonomiskt, ekologiskt och socialt långsiktigt hållbar	25
Miljöperspektivet - Analys måluppfyllelse	27
Strategiskt mål: Landstinget bedriver ett hållbart och effektivt miljöarbete	27
Strategiskt mål: Landstinget fokuserar på att minimera negativ klimatpåverkan	27
Strategiskt mål: Landstinget säkerställer att de kemikalier och läkemedel som används ger minsta möjliga miljöpåverkan	28
Miljöperspektivet - Övrig analys	29
Ekonomiperspektivet - Analys måluppfyllelse	31
Strategiskt mål: Landstinget uppnår och behåller en ekonomi i balans som är långsiktigt ekonomiskt hållbar	31
Ekonomiperspektivet - Övrig analys	31
Satsningar	42

Inledning

I denna delårsrapport redovisas utfallet för perioden januari-augusti 2014 samt en prognos för året. En bedömning av hur landstinget presterar i förhållande till de strategiska mål som är uppsatta av landstingsfullmäktige kommer också att redovisas.

Den styrmodell som Landstinget Sörmland tillämpar är en balanserad styrning. Den balanserade styrningen är en strukturerad metod som ger förutsättningar att styra mot och följa upp de landstingsövergripande mål som landstingsfullmäktige fastställt. Målen följs upp utifrån fem perspektiv:

- * Medborgarperspektivet
- * Personalperspektivet
- * Process- och förnyelseperspektivet
- * Miljöperspektivet
- * Ekonomiperspektivet

Analysen görs utifrån de olika perspektiven. Genomgående i dokumentet används olika signaler för att visa hur det går. Grönt visar att bedömningen är att målen kommer att uppnås. Rött visar att bedömningen är att målen inte kommer att uppnås. Gult signalerar att landstinget behöver göra mer för att nå målen.

Sammanfattande analys

Perspektiv
Medborgarperspektivet   Medborgarperspektivet har sedan tidigare en gul signal. Resultatet för Sörmland i den nationella patientenkäten för den somatiska vården och psykiatri är i varierande grad sämre än riket. De tre indikatorerna för medborgarperspektivet som går att mäta på delåret avser patientenkäten, vilket ger perspektivet en fortsatt gul signal.
Personalperspektivet   I bokslut 2013 gavs personalperspektivet en grön signal utifrån att flertalet indikatorer uppnått målnivån. För delåret finns endast en indikator, som efter augusti indikerar gult, liksom den gjorde efter mars. Indikatoren avser sjukfrånvaron, som successivt försämrats under året. Trots att många satsningar görs på aktiviteter som gagnar de tre strategiska målen, ges perspektivet en gul signal denna gång, mot just denna bakgrund.
Process- och förnyelseperspektivet   Under det andra delåret har fokus fortsatt legat på att förbättra tillgängligheten inom hälso- och sjukvården. Tillgänglighetssatsningarna har lett till att det sett över året är färre som väntar på den specialiserade vården. Minskningen är till stor del en följd av att vård kunnat utföras av privata vårdgivare eller vårdgivare utanför länet. De satsningar som gjorts inom den landstingsdrivna hälso- och sjukvården i syftet att öka och optimera patientflöde och arbetssätt har ännu inte hunnit ge effekt på produktivets- eller tillgänglighetsindikatorer. Process- och förnyelseperspektivet ges en gul signal.
Miljöperspektivet   De miljöaktiviteter som ligger inlagda under budgetåret 2014 ligger inte i paritet med vad som krävs för att uppnå de indikatorer som är fastställda i beslutat miljö- och klimatprogram 2014-2018. Landstinget Sörmland har genom sitt certifierade miljöledningssystem förbundit sig till ständig förbättring. Landstinget Sörmland behöver fler konkreta miljöaktiviteter för att nå sina indikatorer och för att bibehålla landstingets miljöcertifikat. Utifrån underlag som tagits fram finns goda möjligheter att komma tillrätta med den rådande situationen men det kräver en ökad prioritering av miljöperspektivet. Miljöperspektivet ges en gul signal.
Ekonomiperspektivet   I bokslut 2013 gavs ekonomiperspektivet en grön signal. Ekonomiperspektivet ska för att nå måluppfyllelse ha en ekonomi i balans som är långsiktigt ekonomiskt hållbar. En helårsprognos är gjord som presenteras i denna delårsrapport. Prognosen visar på ett överskott på 174 mnkr mot budgetens 129,4 mnkr. Utsikterna har alltså ytterligare förbättrats sedan budgeten gjordes och prognos 1. Vad gäller de indikatorer som finns för ekonomin ser de ut att kunna möta målnivåerna på årsbasis. Ekonomiperspektivet ges en grön signal.

Medborgarperspektivet - Analys måluppfyllelse

Strategiskt mål: Medborgarna får tjänster av god kvalitet, känner sig delaktiga och blir respektfullt bemötta

Under våren har den nationella patientenkäten genomförts för den specialiserade vården inom psykiatrisk och somatisk öppen- och slutenvård. Mätningarna berör flera områden däribland bemötande, delaktighet och helhetsintryck vilka utgör indikatorer för medborgarperspektivet. Resultaten för den somatiska öppen- och slutenvården i Sörmland är i varierande grad lägre än riksgenomsnittet för flera områden i enkäten. Totalt sett uppnås inte målnivån för någon av de tre indikatorerna för patientenkäten. Målet var att resultatet för Sörmland skulle vara högre än rikets resultat.

Tabell över PUK-värden för somatisk öppen- och slutenvård samt psykiatrisk öppen- och slutenvård för nationella patientenkäten 2014

Indikator	Somatisk öppenvård		Somatisk slutenvård		Psykiatrisk öppenvård		Psykiatrisk slutenvård	
	DLL	Riket	DLL	Riket	DLL	Riket	DLL	Riket
Helhetsintryck	90	93	73	78	60	65	51	56
Bemötande	94	94	90	92	83	85	66	73
Delaktighet	80	82	74	77	63	68	55	55

Brukare och elever inom Habilitering och utbildningsförvaltningens verksamheter är huvudsakligen nöjda med de insatser som ges. Delaktigheten vid den individuella planeringen är hög men graden av måluppfyllelse behöver öka ytterligare. Antalet förskrivningar samt brukare som erhåller hjälpmedel fortsätter att öka. Brukare som haft personlig kontakt med verksamheten är nöjda med de tjänster som ges.

Antalet inkomna synpunkter och klagomål från patienter till Patientnämnden har ökat med ungefär en fjärdedel under de senaste två åren. Ökningen har fortsatt under detta år med ungefär sju procentenheter.

Årets verksamhetsinriktade bidrag till intresseföreningar inom funktionshinderområdet har fördelats. Bidrag har lämnats för riktade informationsinsatser, informationsmaterial, läger och fritidsverksamhet samt inköp av utrustning.

Strategiskt mål: Landstingets verksamheter arbetar för att uppnå jämlikhet i hälsa för länets invånare

Det hälsofrämjande arbetet med Hälsoprogrammet med tillhörande hälsoundersökning och hälsosamtal som Vårdcentralerna nu erbjuder syftar till att identifiera olika riskfyllda vanor samt motiverande samtal för att erbjuda brukare och patienter att hitta en mer hälsofrämjande livsstil. Hittills har hälsoprogram genomförts för ca 2 200 individer vilket är fler än förväntat. Ungefär hälften av de som erbjuds deltar. Könsfördelningen bland patienterna är jämn.

Enkäten Liv och Hälsa Ung har genomförts och en rapport har presenterats. Resultatet jämfört

över en tioårsperiod visar att rökningen och alkoholkonsumtionen har minskat bland länets niondeklassare, men att den psykiska ohälsan hos unga har ökat hos framförallt flickor. En pilotundersökning har genomförts bland länets särskoleelever.

Ett projekt för minskat tobakbruk hos unga, gravida, ammande och småbarnföräldrar har påbörjats.

Då sjukskrivningarna ökar, framförallt sjukskrivningar beroende på den psykiska ohälsan, har planering påbörjats av insatser i syfte att bromsa antalet sjukskrivningar. Utvecklingsarbetet pågår även för att kunna mäta en jämställd sjukskrivningsprocess.

Strategiskt mål: Landstingets verksamheter bedriver ett aktivt arbete i syfte att vara ett öppet landsting för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller social tillhörighet

Utifrån den nyligen reviderade jämställdhetspolicyn pågår arbetet med kompetenshöjande insatser, konkretiseringar av förändringar i handlingsplaner och aktiviteter samt att all individbaserad statistik ska kunna rapporteras könsuppdelat. HBT certifieringen av fem verksamheter inom landstinget pågår och ett projekt för att kvalitetssäkra HBT-kompetensen hos personalen i Landstinget Sörmland har påbörjats.

Helägda bolag

Folktandvården

Till och med augusti 2014 har Folktandvården ökat med närmare 2 900 fler kunder. Målet för helåret är 2 500 fler kunder. Antalet avslutade kunder har under samma period varit 3493 st. 43% av dess har flyttat, 20% har inte svarat på kallelser och 12% har avlidit. Knappt 60 000 besökare har registrerats på Folktandvårdens hemsida, vilket är en ökning på 8000 besökare mot samma period 2013.

Personalperspektivet - Analys måluppfyllelse

Strategiskt mål: Landstinget är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare

Kompetensförsörjning

Inom Länssjukvården är fortsatta satsningar på studieförman till specialistutbildningar en viktig del i kompetensförsörjningen. Det totala antalet sjuksköterskor som studerat med studieförman under 2014 beräknas uppgå till ett 60-tal. En fjärde omgång av YH-utbildningen till medicinsk sekreterare startar under hösten.

Länssjukvården fortsätter besöken på högskolor och informationsträffar för att locka studerande till arbete och har nu också kompletterat med brevutskick och satsningar på marknadsföring.

10 KULT-tjänster har inrättats under en projekttid på 3 år. KULT står för kompletterande underläkartjänstgöring. Det är en 1-årig utbildningstjänst och är avsedd för de som studerat till läkare utomlands. Rekrytering pågår.

Inom Primärvården har den långsiktiga satsningen på att anställa fler ST-läkare varit lyckosam. Just nu är antalet 55 och målet är 60 för året. Det är sen viktigt att kunna behålla dessa efter att de blivit färdiga specialister. En generationsväxling närmar sig och tillgången på färdiga allmänläkare är begränsad.

Även i sommar har Primärvården haft ett antal läkarassistenter anställda på vårdcentralerna. Dessa är utlandsstuderande svenskar. På vissa vårdcentraler börjar man även märka av en brist på distriktssköterskor.

Karsudden erbjuder sedan 2013 studieförman vid utbildning till sjuksköterska eller för vidareutbildning till specialistsjuksköterska med inriktning psykiatri. Syftet är att förebygga rekryteringssvårigheter.

Landstinget har infört ett nytt rekryteringsverktyg som på sikt kommer att underlätta administrationen i samband med rekrytering och också minska ledtiderna i processen.

Lönekartläggning/arbetsvärdering

I slutet av 2013 aviserade Diskrimineringsombudsmannen att samtliga landstings lönekartläggningar skulle granskas. Landstinget beredde svaret och gjorde efterfrågade kompletteringar under våren och fick i juli klartecken från DO om att vår lönekartläggning uppfyller kraven på en sådan. Som en input till 2015 års lönekartläggning startar inom kort arbetet med att göra en arbetsvärdering av samtliga yrkeskategorier i landstinget.

Ledarskapsfrågor

Inom Hälsa- och sjukvården pågår insatserna kring ledningsgruppsutveckling och chefsutbildningsprogrammet som startades upp 2013.

Inom Kultur och utbildning har en utbildningsdag på temat ”Hållbar kommunikation” hållits för samtliga chefer. I september genomförs dessutom en fördjupad utbildningsdag för ledningsgruppen på samma tema.

HH:s förvaltningsledning har också genomgått ledarutvecklingsprogrammet ”Klart ledarskap” i syfte att få verktyg och förhållningssätt som bidrar till förbättrad kommunikation och ökad arbetsglädje och stolthet inom förvaltningen.

Strategiskt mål: Landstingets personal upplever en god arbetsmiljö som bidrar till personlig utveckling, delaktighet och arbetsglädje

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
◆ Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid.	5,4 %	Max 4,7 %	Utfallet för de senaste 12 månaderna är 5,4 %. Detta innebär en svag ökning sen senaste årsbokslut, då utfallet var 5,3 %.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas i analysavsnittet nedan. Man kan konstatera att den ökar jämfört med i fjol. Det är till fullo den långa sjukfrånvaron 90 dagar som står bakom ökningen.

Mycket arbete pågår i förvaltningarna med att hålla sjukfrånvaron nere alternativt bromsa en negativ utveckling. Inom Karsudden råder ett aktivt arbete med rehabilitering och tidiga signaler. Inom HH ökar sjukfrånvaron. Ett arbete med att systematiskt gå igenom sjukskrivningstalen för att förstå vilka orsaker som ligger bakom pågår och en rad olika åtgärder diskuteras. Även inom Kultur och utbildning ska en fördjupad analys göras av den ökande sjukfrånvaron.

Den nya rehab-modulen ”Hälsosam” i Heroma har prövats på två piloter – Karsudden och Folk tandvården – under våren. I samband med införandet av Hälsosam har den reviderade rehabrutinen med fokus på tidiga insatser vid upprepad korttidsfrånvaro tagits i bruk.

Friskvård

Under 2013 genomförde Primärvården ett hälsoprojekt i syfte att ge medarbetarna kunskap och ökad medvetenhet om sin hälsa. Flera vårdcentraler fortsätter att arbeta utifrån de resultat som då uppnåddes.

Friskvårdsinsatser bedrivs som tidigare bl a via fritidsföreningarna och det friskvårdsbidrag som infördes under 2013. En uppföljning av nyttjandet av friskvårdsbidraget redovisas i analysavsnittet nedan.

Arbetet med att utse och utbilda hälsoinspiratörer på arbetsplatserna startade under 2013 och fortgår 2014.

Strategiskt mål: Landstingets personal deltar aktivt i utvecklingen av verksamheten och ser sin roll i helheten

Ett systematiskt förbättringsarbete pågår kontinuerligt inom Hälso- och sjukvården. Medarbetare från olika delar av organisationen deltar både i utveckling av vårdprocesser och i arbetet med att införa produktions- och kapacitetsplanering.

Som en del i Habilitering och hjälpmedels värdegrundsarbete, förs under våren diskussioner utifrån de strategiska målen, uppdrag och mål. Målsättningen är att detta ska resultera i konkreta mål för verksamheten och att alla medarbetare ska se sin del i helheten.

För den nya förvaltningen Verksamhets- och ledningsservice har inledningen av året varit mycket händelserik. Det pågår stora utvecklingsprojekt inom de olika enheterna och för förvaltningen totalt med ett stort engagemang hos medarbetarna.

Arbete med återkoppling av 2013 års medarbetarenkät har skett på arbetsplatserna under första halvåret. Inom ramen för detta prioriterar medarbetarna tillsammans med sina chefer områden för fortsatt fokus och arbete under kommande år. Handlingsplaner med aktiviteter och tidplaner tas fram i syfte att utveckla en mer hälsosam arbetsplats samt att utveckla och förbättra arbetsplatsernas verksamhet och arbetsmiljö. Samtliga chefer har erbjudits tre coachningstillfällen under året kopplat till resultatet och det fortsatta arbetet med medarbetarenkäten. Det förberedande arbetet med 2014 års enkät är i full gång.

Helägda bolag

I syftet att upptäcka osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män har en lönekartläggning genomförts på uppdrag av diskrimineringsombudsmannen (DO) i båda dotterbolagen. Landstingsservice har inte själva hittat några felaktigheter men har ännu inte fått någon bedömning ifrån DO.

Från en hög sjukfrånvaronivå går nu talen åt rätt håll, för såväl Landstingsservice som för Folk tandvården. I jämförelse med samma period föregående år har sjukfrånvaron minskat hos LSAB och ligger totalt på 6,9%. Även sjukfrånvaron hos Folk tandvården har minskat till 5,6 %. Det är den långa sjukfrånvaron som minskat, medan den korta har ökat något.

Landstingsservice

Landstingsservice har arbetet med stort engagemang för att forma företagets gemensamma värdegrund. Samtliga ledare och chefer fått genomgå en individuell ledarskapsutveckling där egna beteendemål satts upp. Landstingsservice värnar om den egna kompetensnivån men är restriktiva när det gäller att anlita externa utbildningsföretag. Där bolaget själva har kompetens eller när den finns inom Landstinget nyttjar man i möjligaste mån detta för intern utbildning, vilket fungerat bra.

86 % av bolagets anställda är nöjda med sin sysselsättningsgrad. Man är medveten om att det exempelvis finns medarbetare i några yrken som önskar heltid men som det i dagsläget inte är möjligt att erbjuda.

Idag arbetar bolagets medarbetare inom transport- och fastighetservice i Nyköping, i en arbetsmiljö som inte är tillfredsställande. Arbetet har i allt väsentlig grad försvårats under ombyggnationerna. Damm, oljud och provisoriska lösningar är vardag för medarbetarna. Byggarbetena har också förorsakat allvarliga tillbud.

Samtliga chefer och ledare fick under försommaren en internutbildning i den nya rehabprocessen och det nya verktyget HälsoSAM. Utbildningen har bidragit till att cheferna blivit snabbare på att starta rehabutredningar vilket även visar sig i en minskad korttidsfrånvaro.

Under våren har LSAB återigen hanterat arbetsbrist inom Vårdservice MSE, måltidsvärdar KSK, Vårdservice ytterområden samt Transport KSK. Omställningsfonden varit ett stort stöd för både medarbetarna och företaget. Entréservice har sagts upp av FM-enheten för att överföras till FM i egen regi. Berörda erbjuds följa med till Landstinget och FM-enheten.

Landstingsservice friskvårdsbidrag på 1500 kr per anställd har tagits emot mycket positivt men ännu har endast 30 % nyttjat möjligheten.

Folktandvården

80% av medarbetarna har genomfört utbildningen "motiverande samtal". När FTV avslutar året har samtliga medarbetare genomfört utbildningen. Tanken med utbildningen är att tillhandahålla verktyg för att underlätta det motiverande samtalet för att hjälpa kunden till en bättre munhälsa.

FTV strävar fokuserat efter att vara en god arbetsgivare. Enligt medarbetarenkäten rekommenderar 92% av FTV:s anställda Folktandvården som arbetsgivare. Svarsfrekvensen i enkäten uppgick till 84%.

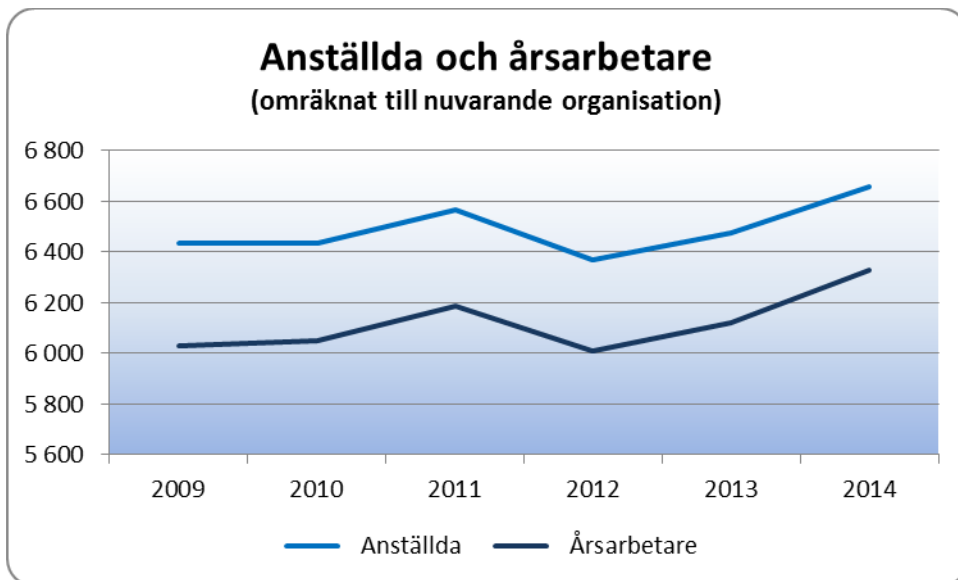
Friskvårdspengen hos Folktandvården utnyttjas av 24 % av medarbetarna, vilket är en förhållandevis låg utnyttjandegrad.

Den 14 mars genomfördes årets tandvårdsdag med 400 medarbetare samlade i Eskilstuna. Dagen fylldes med intressanta föreläsningar om äldretandvård, kreativt teamarbete, hälsa och välbefinnande m m. Ett förnyelsearbete pågår vid Nyckelkliniken i Nyköping som också söker en ny chef. Åtgärdsarbetet efter medarbetarenkäten pågår vid 5 kliniker. Det pågår också ett arbete på att få tillbaka tandsköterskeutbildningen till länet.

Personalperspektivet - Övrig analys

När det i detta avsnitt talas om ”landstinget” avses landstinget exklusive bolag.

Anställda

I diagrammet ovan visar den övre kurvan utvecklingen av antalet anställda och den nedre antalet årsarbetare, dvs omräknat till heltider. Samtliga år är omräknade till dagens organisation och visar därmed jämförbara värden.

Vid ingången av 2014 hade landstinget 6 479 anställda eller 6 126 omräknat till heltider. Efter augusti 2014 är nu antalet 6 655 respektive 6 325. Det har således skett en kraftig ökning sedan årsskiftet, närmare bestämt med 176 anställda. Dock är det så att ovanligt många semestervikarier återstod vid månadsskiftet augusti/september – bortåt 100 fler än tidigare år. Först efter september vet vi den egentliga ökningen som dock kan uppskattas till ett åttiotal.

Utifrån hur det såg ut i maj, innan semestervikarierna anställdes, handlar årets ökning främst om sjuksköterskor och s k övrig hälso- och sjukvårdspersonal, såsom undersköterskor, skötare m fl, inom Läns sjukvården.

Av de anställda är 88,9 % tillsvidareanställda och 79,3 % har en heltidstjänst. Just nu är andelen tillsvidareanställda ovanligt låg p g a just de kvarvarande semestervikarierna, men vi såg likväl redan före sommaren en svag minskande trend. Å andra sidan fortsätter andelen med en heltidstjänst att öka något successivt.

Arbetade timmar och frånvarotimmar

Antalet anställda säger inte allt. Man behöver också titta på hur den arbetade tiden utvecklas. Nedan följer ett sätt att göra detta på.

Den blå raden visar den totalt arbetade tiden fördelad på egen personal (tillsvidare- och visstidsanställd) samt timavlönade och inhyrd personal. För den egna personalen framgår även hur stor del av den arbetade tiden som är övertid respektive jour och beredskap. Den lila delen visar hur frånvarotimmarna fördelar sig på olika typer av frånvaro för den egna personalen.

Tabell 1 innehåller timmar, tabell 2 en omräkning till procent. Vi brukar även redovisa en schablonmässig omräkning till årsarbetare, men denna är missvisande just i augusti, då en oproportionerligt stor del av årets frånvaro redan utfallit i samband med sommaresemestern.

1. TIMMAR

NÄRVARO	Egen personal		Timavlönade		Inhyrda		Summa arbetad tid	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Vanl tid tillsv	5 077 421	5 125 340						
Vanl tid visst	603 757	654 510						
Ö-tid	111 266	109 712						
J/B läkare	78 349	76 584						
Summa	5 870 793	5 966 146	280 671	310 500	88 257	95 693	6 239 721	6 372 339

FRÅNVARO	Egen personal	
	2013	2014
Sjukfrånv	406 826	430 965
Semester	1 053 807	1 078 394
För.ledigh	469 137	476 530
Utbildning	83 266	87 400
Övr frånv	444 326	448 448
Summa	2 457 362	2 521 737

2. %

NÄRVARO	Egen personal		Timavlönade		Inhyrda		Summa arbetad tid	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Vanl tid tillsv	81	80						
Vanl tid visst	10	10						
Ö-tid	2	2						
J/B läkare	1	1						
Summa	94	93	4	5	2	2	100	100

FRÅNVARO	Egen personal	
	2013	2014
Sjukfrånv	17	17
Semester	43	43
För.ledigh	19	19
Utbildning	3	3
Övr frånv	18	18
Summa	100	100

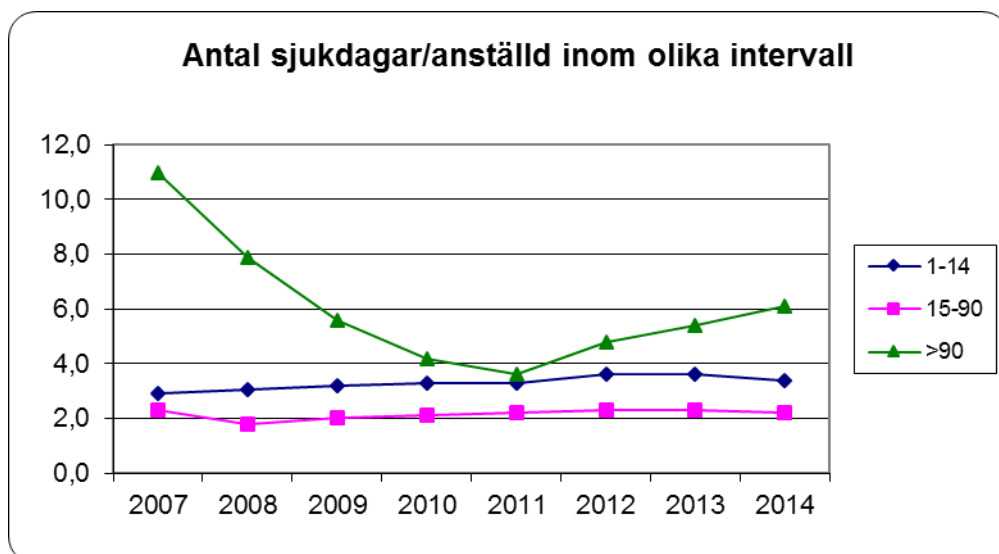
Arbetad tid

Den arbetade tiden har ökat parallellt med att vi blivit fler anställda. Timavlönade nyttjas i något högre utsträckning och inhyrd personal i samma utsträckning som i fjol om man ser till andel av den totala tiden. Av den totalt arbetade tiden har 93 % utförts av landstingets egen månadsavlönade personal, 5 % av timavlönad samt resterande 2 % av inhyrd personal.

Frånvarotid

Antalet frånvarotimmar har ökat, men mätt i dagar per anställd är den relativt oförändrad. Man ser dock att föräldraledigheten fortsätter att minska, medan sjukfrånvaron ökar. Den

senare ligger på 11,8 dagar under årets åtta första månader, jämfört med 11,4 motsvarande period 2013. Den korta sjukfrånvaron 14 dagar, liksom den medellånga minskar, medan det till fullo är den långa sjukfrånvaron 90 dagar som ligger bakom ökningen. Detta syns tydligt i följande bild.

Landstinget har just nu 178 långtidssjuka, vilket motsvarar 2,7 %. Vid årsskiftet var andelen 2,4 %. Det finns förstås skillnader mellan de olika förvaltningarna. Högst ligger HH på 4,6 % och lägst ligger Kultur och Utbildning på 0,7.

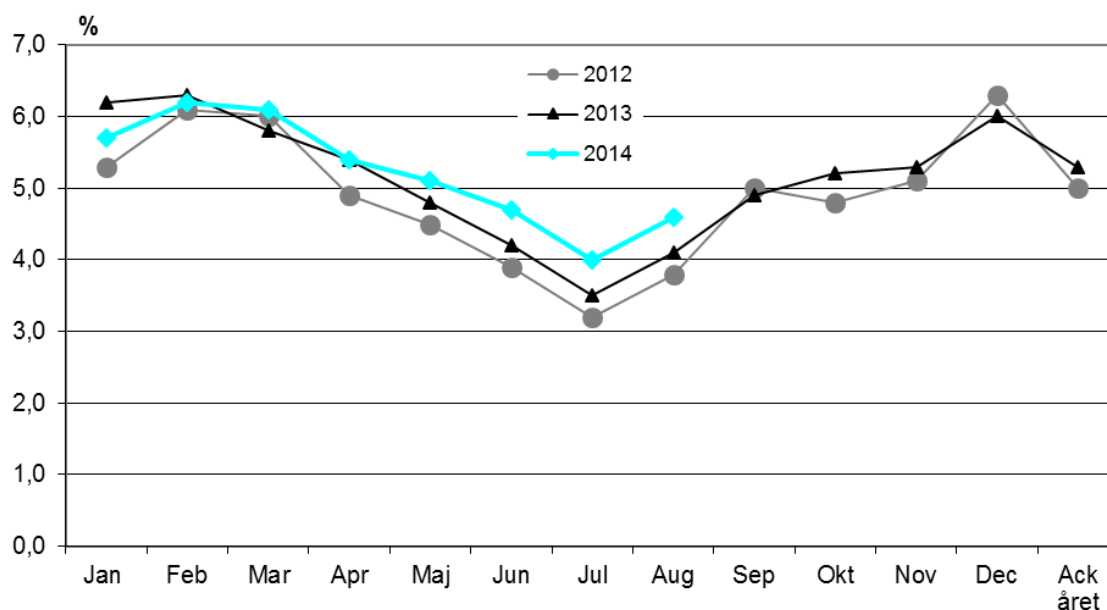
Uppföljning av övergripande sjukfrånvaromål

Fr o m årsskiftet gäller inte längre den tidigare ”Policy för Rehabilitering av medarbetare inom Landstinget Sörmland”. En ny rehabrutin har tagits fram och i samband med det har ett antal sjukfrånvaromått målsatts.

Mål 1: Andel sjuktimmar av ordinarie arbetstid under de senaste 12 månaderna ska vid 2014 års utgång vara högst 4,7 %.

Detta mått utgör även en av landstingets indikatorer inom personalperspektivet. Med ett utfall efter augusti på 5,4 %, ser det inte troligt ut att vi klarar årets mål, även om många insatser görs inom t ex friskvårdsområdet. Måttet utvecklas dessutom successivt i fel riktning.

I nedanstående diagram visas vårt utfall månad för månad samt ackumulerat för respektive år, vilket ger en bra bild av sjukfrånvarons säsongsvariation.

Mål 2: Andel långtidssjuka 90 dagar ska vid 2014 års utgång vara högst 1,9 %.

Utfallet är idag, som sagts ovan, 2,7 %. Tidigare års kraftsamlingar kring de långtidssjuka visar att man kan förändra ett utfall påtagligt. Med endast fyra månader kvar på året, bedöms dock chansen till måluppfyllelse som mycket liten.

Mål 3: Andel anställda med 5 eller färre sjukdagar under en 12-månadersperiod ska vid 2014 års utgång vara lägst 60 %.

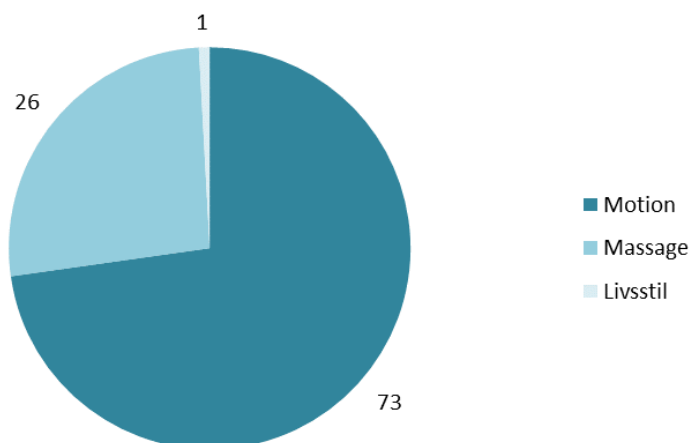
Utfallet efter augusti är 57,7 %. Detta mått har inte följts under någon längre period, varför påverkansmöjligheterna är lite mer okända. Möjligheten till måluppfyllelse avskrivs inte än.

Mål 4: Andel anställda med 6 eller fler sjuktilfällen under en 12-månadersperiod ska vid 2014 års utgång vara högst 7,5 %.

Aktuellt utfall ligger på 8,0 %. Även detta är ett nytt mått, varför möjligheten till måluppfyllelse är svår att uttala sig om.

Friskvårdsbidrag

En av många insatser inom friskvårdsområdet är införandet av det årliga friskvårdsbidraget på 1 500 kronor under fjolåret. Under 2013 nyttjade 48 % av medarbetarna detta delvis eller fullt ut och den totala kostnaden blev 3,2 mnkr. T o m augusti 2014 har 20 % nyttjat bidraget till en total kostnad av 1,5 mnkr. Hur nyttjandet procentuellt fördelar sig mellan motionsaktiviteter, massage och andra behandlingar samt livsstilsförändringar framgår av diagrammet:

Kostnaden för den arbetade tiden

Landstingets totala kostnad för personalen har under årets åtta första månader uppgått till 2 478 mnkr. Det innebär att kostnaden för varje arbetad timme varit 389 kr. Nedan finns en närmare analys av den enskilt största kostnadsposten för personal – månadslönen. Totalt har månadslönen ökat med 5,4 % eller 71 mnkr.

Kostnadsökning 2014 jämfört med 2013	%
Månadslön totalt	5,4
- varav nya avtal	3,6
- varav individuellt utöver avtal	1,0
- varav löneförändring p g a personalomsättning	-1,2
- varav volym	2,0

Nya avtal

Nya avtal bidrar till landstingets kostnadsökning med 3,6 %. Fortfarande slår delvis 2013 års lönesatsning på sjuksköterskor m fl igenom på jämförelsen. Dessutom påverkar läkarnas tvåårsavtal från hösten 2013.

Individuell förändring utöver avtal

Löneglidning i form av att personal fått ny lön vid sidan av de ordinarie avtalstillfällena är en kostnadspost landstinget behöver arbeta med för att få så låg som möjligt, då den i sig riskerar att vara kostnadsdrivande. För perioden har den uppgått till 1,0 % - en ”normal” nivå för landstingets del.

Löneförändring p g a personalomsättning

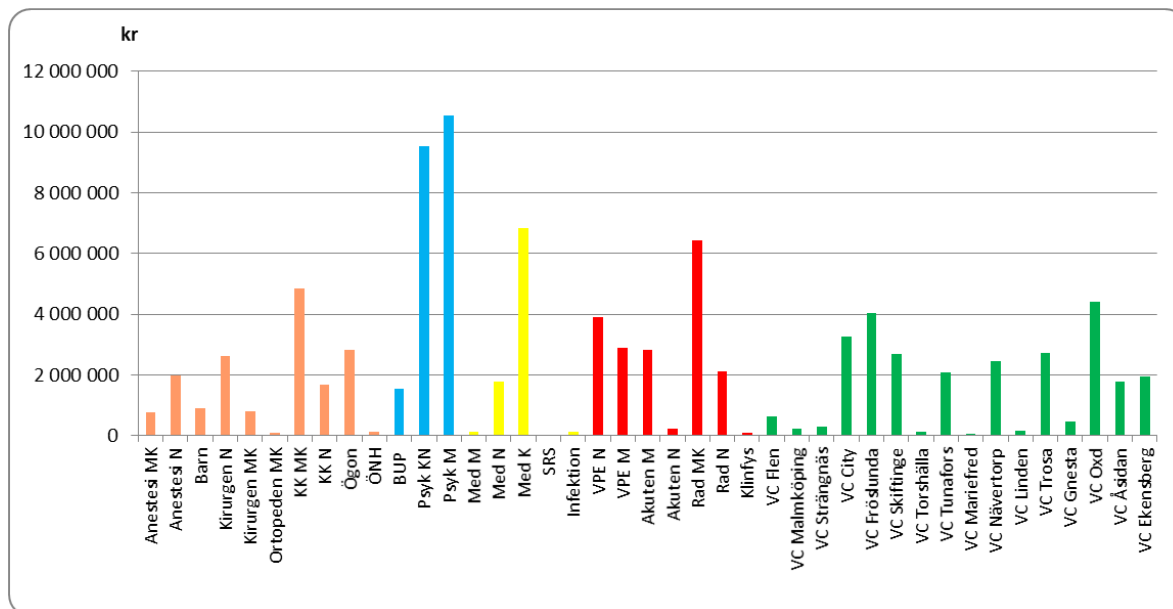
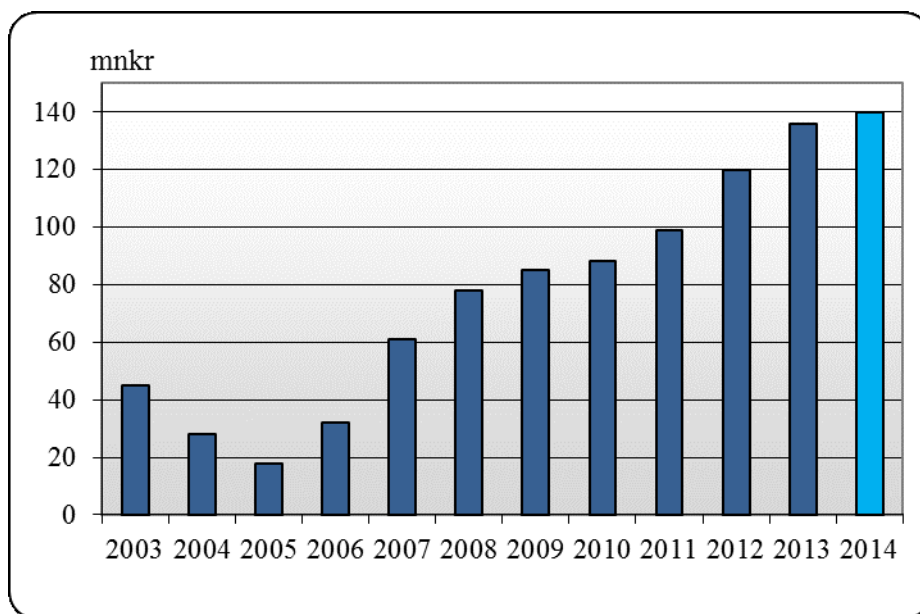
Löneförändring p g a personalomsättning är en annan typ av löneglidning och ligger ofta kring noll eller är svagt negativ. Nu ligger den på -1,2 %, vilket är en av de större negativa förändringarna på många år. Här är dock sannolikt det negativa något bra, då det innebär att nytillkommande personal fått en lägre lön än den som avgått.

Volymförändring

Kostnadsvolymen har ökat med 2,0 % och har en direkt koppling till den relativt kraftiga ökningen av antalet anställda – såväl under 2013 som fortsatt under 2014.

Inhyrd personal

En annan viktig kostnadspost inom personalområdet är kostnaden för inhyrd personal. På läkarsidan och även i allt högre utsträckning sjuksköterskesidan, är nyttjande av inhyrd personal ett sätt att klara kompetensförsörjningen här och nu. Prognosen för året uppgår till 140 mnkr, vilket är 4 mnkr högre än fjolårets utfall. Divisionerna Primärvård och Medicin minskar sitt nyttjande mätt i såväl tid som pengar, medan övriga divisioner ökar sitt nyttjande. Nedan framgår de senaste årens kostnadsutfall samt årets utfall per verksamhet.

Process- och förnyelseperspektivet - Analys måluppfyllelse

Strategiskt mål: Landstinget bedriver, genom tydlig ledning och styrning, ett kontinuerligt och systematiskt kvalitetsarbete med effektivitet, kvalitet, långsiktighet och tillgänglighet som ledord

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
■ Andel vårdcentraler som klarar 90 % telefontillgänglighet	65 %	95 %	
● Andel vårdcentraler som klarar att ge 85 % av patienterna läkarbesök inom 7 dagar	92 %	90 %	
◆ Andel patienter som har väntat 60 dagar eller kortare för första besöket inom planerad specialiserad vård.	58 %	Minst 70 %	
■ Andel patienter som, efter beslut om behandling, har väntat 60 dagar eller kortare inom specialiserad vård	54 %	Minst 70 %	

Hälso- och sjukvård

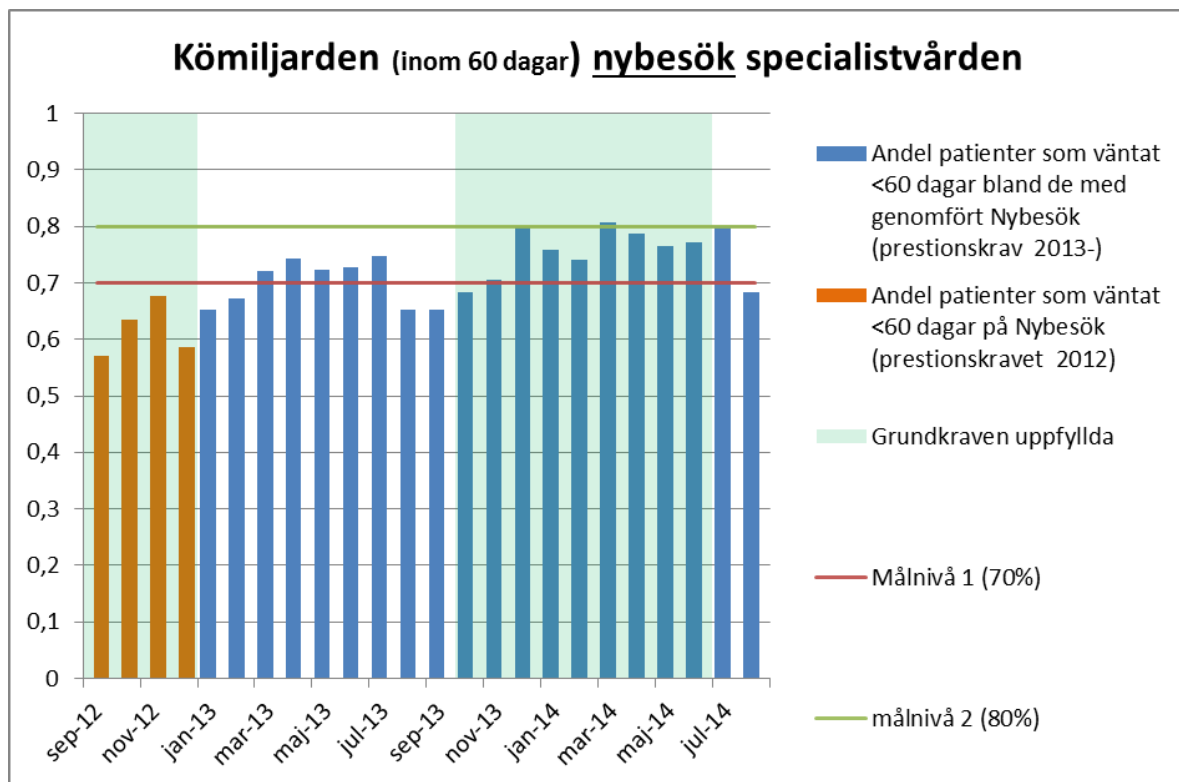
Tillgänglighet

Satsningen på förbättrad tillgänglighet inom länssjukvården har bidragit till att tillgänglighetssiffrorna har förbättrats jämfört med samma period förra året. Under 2014 uppnåddes kömiljardens mål för nybesök fram t.o.m. juni och när det gäller behandling så var målet nära att uppnås. I augusti hade 58 % väntat på nybesök 60 dagar eller kortare. Föregående år samma period var siffran 54 %. Av de som väntade på behandling var det i augusti 54 % som väntat på behandling 60 dagar eller kortare. Föregående år samma period var utfallet 38 %.

Den nationella vårdgarantin innebär att samtliga patienter ska få nybesök inom 90 dagar och behandling inom ytterligare 90 dagar. I augusti hade 79 % av andelen patienter väntat på nybesök 90 dagar eller kortare. Samma period föregående år var siffran 75 %. För väntande på behandling så var det 80 % som i augusti hade väntat 90 dagar eller kortare. Föregående år samma period var utfallet 66 %.

För att förbättra tillgängligheten till nybesök har kliniker med lång väntelista haft mottagningsverksamhet utanför ordinarie arbetstid. Det har även tagits hjälp av inhyrda läkare för att öka produktionen på ordinarie arbetstid. De medicinska serviceverksamheterna är en viktig del i produktionsflödet. Klinisk fysiologi har under hösten planerat in fler mottagningar både med egen och inhyrd personal. Kapacitets- och produktionsplaneringen är i full gång och förbättringsarbeten för att öka produktionen pågår. Arbetet med att förbättra operationskapaciteten är igång. I Katrineholm har man under våren ökat antalet ortopediska

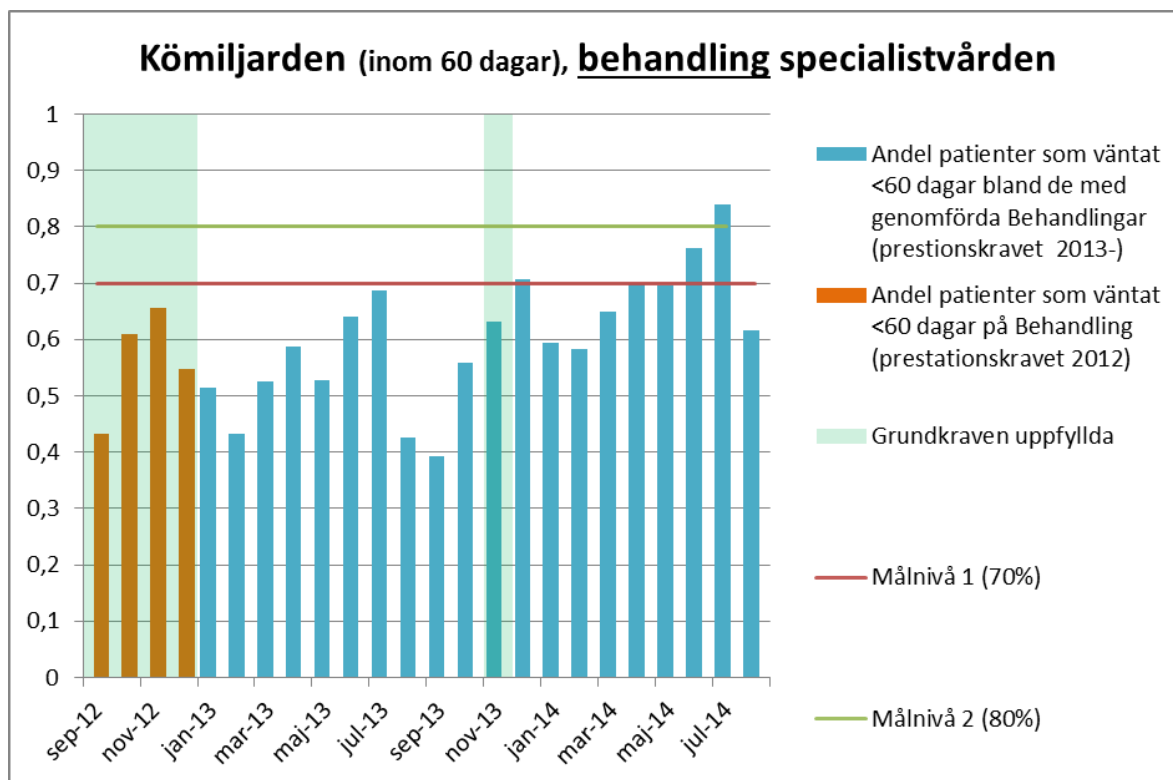
operationer. Insatser för att rekrytera och hyra in operationslag pågår. När det gäller den stora grupp patienter som väntar på hörapparat, så har situationen förbättrats i och med att avtal slutits med externa vårdgivare inom länet.

Orsaken till att målen för tillgänglighet till behandling hittills inte uppnåtts rapporteras vara flera. Framför allt är det svårigheter att rekrytera personal till vårdavdelningar och till operationsavdelningar men också brist på vårdgivare att remittera till. En stor andel väntande patienter har valt invänta vård i Landstinget Sörmland istället för att remitteras till annan vårdgivare utanför länet.

Sedan den övre gränsen höjts för när patienter fritt kan välja att söka vård utanför länet så har antalet besök utanför länet succesivt ökat. För att korta väntetiderna till behandling i den specialiserade vården har det skickats drygt 1 200 vårdgarantiremisser till externa vårdgivare, vilket är en ökning med 700 från föregående år. Av skickade remisser kommer närmare 400 från ortoped-, ögon-, och öronkliniker.

Jämfört med perioden januari till augusti förra året har det skett en ökning av läkarbesök inom specialistsjukvården (+2,4 %) och akutsjukvården (4,3 %), framförallt för besök utomläns (18 %). Detta ska vägas mot befolkningsökningen i Sörmland som är ungefär 1 % per år. Ökningen av besök utanför länet på 4 080 (läkarbesök inkl. samtliga besök) är nästan lika stor som den totala ökningen besök inom länets specialistvård (4 682 endast läkarbesök). Ökningen av besök på akuten var 2 519.

En informationsfunktion för valfrihets- och vårdgarantiservice som riktar sig till både medborgare och vårdgivare är nu etablerad i landstinget. Denna erbjuder patienter, medborgare, vårdverksamheter och personal information om patientens valmöjligheter samt regelverket kring den lagstadgade vårdgarantin.

Under delåret har 24 av de 26 vårdcentralerna nått det uppsatta målet att erbjuda 85 % av patienterna besök inom 7 dagar och denna indikator uppnås. Det är dock bara 17 av 26 vårdcentraler som uppnår målet om 90 % telefontillgänglighet. Därför uppnås inte denna indikator. För att underlätta för vårdcentralerna att upprätthålla en god telefontillgänglighet kommer det inte längre vara möjligt att ställa sig i kö för uppringning då mottagningen inte är öppen. Antalet besök i primärvård i förhållande till totalt antal öppenvårdsbesök har fortsatt öka och utgör 54 %. Besökstaket för vårdcentralerna försvårar möjligheten att öka primärvårdens andel av läkarbesöken.

Vårdplatssituationen har under 2014 fortsatt varit ansträngd. Beläggningen av vårdplatser har hittills under året varierat mellan 86 % och 105 %. Beläggningen har under sommaren varit högre på samtliga sjukhus i länet jämfört med motsvarande månader föregående år. Antalet utlokaliserade är fortfarande högre än riket där det framförallt är Nyköpings lasarett som har haft många utlokaliserade. Nyköpings lasarett och Mälarsjukhuset har haft stora problem att upprätthålla vårdplatser enligt planering. Det har varit och är flera vårdplatser som är ofrivilligt stängda. Orsaken till stängda vårdplatser är främst sjuksköterskebrist. Ett intensivt arbete för att lösa situationen med stängda vårdplatser pågår. Under sommaren har antalet vårdplatser varit reducerat enligt semesterplanering. Bemanningsföretag har använts för att kunna hålla vårdplatser öppna. Varje månad rapporteras överbeläggning, utlokaliserade patienter samt disponibla vårdplatser till en nationell databas. Ett analysarbete pågår för att kartlägga hur förhållandena ser ut i Sörmland och fortsätter under 2014.

Utvecklingsarbete

Inom ramen för arbetet med framtidens hälso- och sjukvård, och att Sörmland till år 2025 ska

vara Sveriges friskaste län pågår en rad olika projekt och utvecklingar. Flera av dessa syftar till en förbättrad styrning och ledning och optimering av hälso- och sjukvården. Bland annat så pågår en kartläggning och analys av administrationen inom hälso- och sjukvården med syfte att frigöra mer tid för patientarbete bland vårdpersonalen. Ett ledningssystem för kvalitet håller på att utvecklas samt verktyg för beslutstöd ny teknisk plattform och ändamålsenliga underlag. Ett projektkontor håller på att startas upp med uppdraget att säkerställa att landstinget via projektportföljstyrning driver rätt projekt och via en utvecklad projektmodell driver projekten rätt.

Ambulanssjukvården i länet har förstärkts. Personal har rekryterats och fordon har upphandlats för att utöka ambulanssjukvården i södra länsdelen.

Inom psykiatrin finns nu två mobila team igång för personer med behov av psykiatrisk vård. Teamen utgår från Nyköping respektive Katrineholm och är verksamma dag- och kvällstid samt helger. Teamen ska stötta patienter som har behov av mer än vad den psykiatriska öppenvården kan erbjuda, men inte har behov av inläggning på sjukhus, för att erbjuda en flexibel och patientnära vård i trygg hemmiljö. Hittills har behoven av insatser för teamens patienter varit mycket varierande men de som fått stöd rapporteras över lag vara mycket nöjda med insatserna.

Arbetet med att kunna erbjuda kvälls- och helgöppna mottagningar för planerade och akuta besök på barn- och ungdomsmedicin fortgår. Akuta besök har ännu inte kunnat erbjudas i Nyköping. Utökningen av tider för besök har lett till en ökning av totala antalet barn- och ungdomsmedicinska besök. De patienter som hittills kunnat erbjudas sådana besök rapporteras vara mycket nöjda.

Onkologimottagningen i Eskilstuna erbjuder idag cytostatika- och strålbehandling före och efter kontorstid.

Satsningar på specialistutbildningar och rekryteringsinsatser har fortlöpt i form av besök på högskolor och deltagande i rekryteringsmässor. De två förvaltningsgemensamma insatserna kring ledningsgruppsutveckling och chefs-utbildningsprogrammet som startade upp 2013 pågår.

Hösten 2013 startade ett pilotprojekt för personcentrerad vård inom ramen för ”Sveriges friskaste län”. Verksamheter inom länssjukvården och primärvården samt rättspsykiatrin deltar i ett pilotprojekt med målet att skapa ett lärande för vad personcentrerad vård innebär både på systemnivå och på individnivå. De deltagande verksamheterna har alla hittat nya former för att involvera patienterna i förbättringsarbetet.

Vårdlotsar är ett försök med specialutbildade sjuksköterskor som hjälper till vid förståelsen av symtom och behandling och att samordna olika vårdkontakter för att skapa trygghet för patienten och dess närstående och effektivisera vårdprocessen. Idag finns det vårdlotsar knutna till Mälarsjukhuset och Nyköpings lasarett. Utvärderingen hittills visar att gruppen mångbesökare konsumerar mindre specialistvård och mer primärvård.

Patientsäkerhetsarbete

Patientsäkerhetsarbetet försätter med fokus att under 2014 minska vårdrelaterade infektioner, förbättra följsamhet till basala hygien- och klädregler samt minska förekomsten av trycksår. Punktprevalensmätning har genomförts under våren inom samtliga områden och resultat från

mätningen visar förbättringar. Arbetet med att genomföra händelseanalyser och introducera riskanalyser i verksamheterna försätter och har kommit igång ordentligt. Hittills i år har 13 händelseanalyser och 22 riskanalyser genomförts.

De läns gemensamma vårdöverenskommelserna mellan primärvården och specialistklinikerna har idag blivit tretton. Arbetet pågår med ytterligare överenskommelser samt med att revidera befintliga. Överenskommelserna är en del i arbetet med att utveckla en vård på lika villkor för befolkningen i Sörmland och ska förtydliga vem som gör vad på olika vårdnivåer.

Arbetet med att införa nationella riktlinjer fortsätter inom hälso- och sjukvården. Under året har förvaltningen arbetat med riktlinjerna för demenssjukdomar, cancer och diabetesvård.

Medicinkliniken på Kullbergsska sjukhuset har på försök infört direktinläggning för äldre strokepatienter. Upplevelsen från patienter som skrivits in snabbare rapporteras vara mycket positiv och personalen upplever att det är ett bra och effektivt sätt att arbeta.

Vårdcentralerna har under delåret förstärkts med ytterligare dietister och 21 av länets 26 vårdcentraler är nu certifierade hälsocentraler enligt Hälsokoordinatorskonceptet.

Upphandlingar av hörapparatsutredningar, dyslexiutredningar samt kiropraktik och naprapati har genomförts.

För att kunna erbjuda asylsökande fler och bättre hälsoundersökningar håller ett mobilt team med tre sjuksköterskor håller på att startas upp för att utföra hälsoundersökningar på asylboenden och vårdcentraler.

Arbetet med att skapa en läkevärdgård i Eskilstuna pågår och förhandling av avtal mellan kommun och landsting har påbörjats.

E-hälsa

Arbetet med eHälsa inriktas huvudsakligen på de delar som omfattas av de nationellt utvecklade vård- och invånartjänsterna. Ett projekt för införandet av journal på nätet samt arbete med införande av ytterligare ärendetyper och tjänster pågår. Mina Vårdkontakter finns nu på samtliga mottagningar inom hälso- och sjukvården. Mer än hälften av vårdcentralerna och ett par verksamheter inom länssjukvården erbjuder nu direktbokning av tid via tjänsten.

Ett versionsbyte av hälso- och sjukvårdens journalsystem System Cross har pågått under delåret på Kullbergsska sjukhuset samt i delar av primärvården.

Rättspsykiatrisk vård

Den rättspsykiatriska vården vid Regionsjukhuset Karsudden har under året präglats av fortsatt hög beläggning och ett intensivt byggarbete där stommen till den nya vårdbyggnaden har börjat ta form. Det är ett stort tryck på regionsjukhuset från Polismyndigheten och Kriminalvården att ta emot anhållna, häktade och individer överlämnade till kriminalvård med psykiatriskt vårdbehov vilket inte varit möjligt. Andelen patienter som vårdas i öppenvård fortsätter minska och arbetet pågår med att återföra vårdansvaret för dessa till öppenvården.

Tandvård

Den 1 januari 2014 fick även unga vuxna som under året fyller 20 år avgiftsfri tandvård.

Under tiden fram till 1 september undersöktes 27 % av de som under 2014 fyller 20 år vilket kan jämföras med andelen undersökta 19-åringar som var 52%. Skillnaden i andelen undersökta beror till stor del på att samtliga 19-åringar ska undersökas vilket medför att andelen som behöver undersökas som 20-åringar blir förhållandevis låg.

Habilitering, hjälpmedel och sjukresor

Habiliteringsverksamheten har haft en fortsatt utmaning att klara tillströmningen av ärenden både vad gäller väntetid till nybesök och till utredningar. Den bristande tillgängligheten behöver mötas med effektivt arbetssätt, god samverkan med vårdgrannar och överenskommelser med andra aktörer om vem som har ansvaret.

Inom området habilitering uppnås inte de uppsatta målen för tillgänglighet. Andelen brukare som väntat på nybesök mindre än 90 dagar har visserligen ökat till 68 % jämfört med motsvarande period för ett år sedan då andelen var 61 %. Av de som fått nybesök inom området autism hade 41 % fått det inom 30 dagar.

Sjukresornas resenärs nöjdhet följs regelbundet upp via telefonintervjuer. Uppsatta mål nås för tillgänglighet till beställningscentral men inte vad gäller bemötande hos vare sig beställningscentral eller transportörer. Medel tillfördes under början av året för en förstärkt avtalsuppföljning. Utifrån resultatet av den förstärkta avtalsuppföljningen har avtalsgruppen fattat beslut om att utöka kontroll och uppföljning av genomförda chaufförsutbildningar, skärpa kontrollen av fordon och förarregister samt skärpa uppföljningen av transportörernas internkontroll. Upphandling av nytt transportörsavtal pågår som ska börja gälla under år 2015. Länets huvudmän har fattat beslut om att övergå till beställningscentralen ska bedrivas i egen regi vilket kan börja ske tidigast under 2016.

Ett värdegrundsarbete pågår inom Habilitering och utbildningsförvaltningen vilket omfattar förhållningsätt till såväl brukare, elever och medarbetare. Arbetet involverar samtliga medarbetare och fortgår under året.

Dammsdal är en skola med boende för ungdomar med autism och aspergers syndrom. Hittills under året har skolan fokuserat på elevers delaktighet vid upprättande av individuella planer och vid formulering av individuella mål i skola och boende. Utveckling har påbörjats kring formerna gällande psykologsamtal som stöd för föräldrar, där separationen från ungdomarna som vistas på Dammsdal är svår.

Kultur och bildning

Scenkonst Sörmland har i april flyttat in i lokalerna i Munktellområdet, Eskilstuna. Projekteringen av Sörmlands museums, ledningens och stabens lokaler i hamnområdet i Nyköping pågår. Beräknad inflyttning är slutet av 2016.

Intagningen till samtliga folkhögskolor är mycket positiv och Öknaskolan har antagit fler elever än beräknat och elever som inte bor inom pendlingsavstånd har ökat markant, vilket har medfört ökat behov av internatplatser. Även Åsa folkhögskola har en mycket hög beläggning på internatet.

Ombyggnaden av Åsaskolans kök pågår och färdigställandet är skjutet från augusti till början av 2015.

För att ytterligare förstärka Nynäsområdets inriktning inom miljö och området hållbar

utveckling har restaurangen på Nynäs börjat bedrivas i egen regi med ekologiska närproducerade råvaror.

Strategiskt mål: Landstinget utgör en aktiv part i en regional utveckling som är ekonomiskt, ekologiskt och socialt långsiktigt hållbar

Regional samverkan

På kollektivtrafikområdet har arbete främst skett med en förbättrad tillgänglighet till sjukvården genom hälsolinjen som startade i slutet av 2013. I slutet av augusti 2013 hotades Gnestapendeln av neddragningar och för att försöka säkra Gnestapendeln i framtiden har ytterligare avgångar under året förhandlats fram.

Landstinget har under våren varit delaktig i upphandling av särskilda persontransporter i samarbete med Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet och arbetet fortsätter under hösten med att handla upp ett planeringssystem. Vidare står kollektivtrafikmyndigheten i begrepp att upphandla nytt biljettsystem som ska följa myndighetens tåg- och busstrafik in i den storregionala satsningen som trafikplan 2017 innebär. Systemet kommer att innebära förenklade biljettköp och förbättrade statistikuttag vilket är grunden för att kunna utveckla den regionala trafiken i Sörmland. Ökade turtäthet på helger i tågtrafiken är fortfarande ett mål som eftersträvas.

Under 2013 ökade allmänhetens resande medan nöjd kundindex sjönk. Detta kan ha en koppling till att man plockade bort tryckta tidtabeller, köp av sms-biljett försvårades på grund av ny lag om penningtvätt och att viss linjeomläggning skedde. Vad gäller förnyelsebart bränsle så finns ett sådant krav i alla kommande upphandlingar där det är möjligt. Andelen förväntas öka successivt över tid. Underskottstäckningen ökar vilket beror på att trafikens omfattning utökas.

Kollektivtrafikmyndighetens första delårsbokslut tycks indikera att man bättre förhåller sig till de förväntade ramarna och myndighetens budgetprocess är i år mer samordnad med Landstingets än vad den tidigare har varit. Den utvecklingen ser ut att fortsätta och dialogen mellan myndigheten och Landstinget blir allt tätare.

Inom kulturområdet har förvaltningen lagt stor kraft på att arbeta fram en kulturplan för perioden 2015 - 2017. Planen har varit på remiss och beslutas av landstingsfullmäktige i november.

Det interregionala fyrlänsarbetet har utökats under året till att förutom Sörmland, Västmanland, Örebro och Stockholm även omfatta Uppsala.

Helägda bolag

Samtliga 3 helägda bolag, dvs hela Vita Huset-koncernen, rapporterar verksamhetsuppföljningen enligt landstingets styrmodell för 2014 i systemstödet PLUS.

Landstingservice

Under perioden har LSAB implementerat nya rutiner för avvikelshanteringen i Synergi. Alla berörda har fått utbildning i systemet samt genomgång av nya rutiner. Detta har gjort att man nu kan avrapportera ett positivt resultat med 96 % åtgärdade avvikelser i tid. Det är en kraftig förbättring sedan början av 2014.

Inom Verksamhetsnära service är Fleximat-projektet fas 1 slutfört och har lämnats till LS. Under perioden har arbete påbörjats med införandet av ett upphandlingssystem för livsmedel. Verktuget ger oss möjlighet att få en bättre uppföljning och kontroll över våra inköp och leveranser från grossister. Utveckling av nya ”konferenspaket” på NLN och MSE pågår tillsammans med FM och mellanmål till vårdavdelningarna på MSE och NLN är under framtagande.

Landstinget står inför en mycket omfattande om-och tillbyggnadsperiod under de närmaste åren. Dessa ombyggnader påverkar effektiviteten på de leveranstjänster som Landstingsservice tillhandahåller. Förutom att interna transporter måste utföra på annat sätt där t.ex. längre färdvägar kommer att få till följd att leveranstider kommer att påverkas, så kommer med all sannolikhet behovet av antalet truckar och personal att öka för att i möjligaste mån motverka kundstörningar. Det står i stark kontrast till de nyligen genomförda rationaliseringsarbetena som har byggt på att sänka kostnaderna genom optimering av de arbetsmetoder bolaget använder för genomförandet av de kontrakterade leveranserna. Redan nu ses funktionsstörningar på teknisk utrustning som är direkt orsakade av de rivnings- och ombyggnadsarbeten som påbörjats. Avvikelse noteras löpande systematiskt.

Fastighetsservice på grund av brister i fastigheterna, ökar i nedlagd tid på felavhjälpande underhåll, vilket i sin tur påverkar tillsyn & skötsel-uppdraget. Under perioden har bl.a. avlopp gått sönder p.g.a. att livslängden sedan lång tid är förbrukad, och har därmed orsakat stora skador i form av vattenläckor.

3R projektet går nu in i en ny fas. Där ska kompetensen säkerställas för att kunna möta de nya teknikkraven i de nya installationerna i fastigheterna. En stor del av det projektet måste göras om i vissa delar, med anledning av omläggningar av tillsyn och skötsel. Arbetsorder måste läggas om i systemet Landlord för att möta de förändringar som blir resultatet av ombyggnationerna.

Folktandvården

Arbetet med att förbättra uppföljningen av tandlossningssjukdomar börjar visa resultat. Andelen upptäckta fall med påbörjad parodontal status 3 och 4 har ökat, vilket är ett resultat av den kalibrering som gjorts i hela verksamheten. När det gäller karies på tändernas sidoytor ligger andelen kariesfria 19 åringar på 73% mot målvärdet minst 65%.

13 500 av Folktandvårdens kunder är över 66 år. Äldretandvården är ett fokusområde och ett mer omfattande arbete med att hjälpa fler äldre med god tandhälsa livet ut har påbörjats. Utmaningen är att rekrytera äldre kunder till FTV. Plan för äldretandvård är framtagen. Nätverk (Gerio webb) med representanter för klinikerna är på gång. Planering för kompetensutveckling har startats. Ramdokument rörande äldretandvård är under framtagande.

Miljöperspektivet - Analys måluppfyllelse

Strategiskt mål: Landstinget bedriver ett hållbart och effektivt miljöarbete

Köptrohet mot ramavtal var enligt mättdatabasen januari till augusti = 53%

Utbildning: alla elever och studenter i landstinget skolor ska erbjudas grundläggande miljöutbildning som en del av sin utbildning. Redovisas på helår.

Minska mängden avfall: vid upphandling och inköp ska krav ställas på att produktens/varans förpackning ska optimeras.

Öka källsorteringsgraden: för att kunna öka källsorteringsgraden krävs att möjligheten erbjuds i verksamheterna. FM-enheten och LSAB har ansvar för att ta fram bra lösningar för bl a insamling av matavfall och kaffesump.

Åtagande: Förvaltningen bedriver ett effektivt miljöarbete genom att följa aktuellt miljöledningssystem

Externa miljörevisioner planerades under delår 2 och genomförs i september enligt plan. Miljöledningssystemet uppdateras kontinuerligt och är kommunicerat i förvaltningar och bolag. Dokumentrevision av landstingets miljöledningssystem är gjord i augusti. I revisionen ingick även att kontrollera hur landstingets miljöledningssystem kan uppdateras till den nya versionen av ISO 14001:2014 som börjar gälla från juni 2015.

Strategiskt mål: Landstinget fokuserar på att minimera negativ klimatpåverkan

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
■ Elanvändning per total bruttoarea, BRA.		98 kWh/m ²	
■ Värmeanvändning per total bruttoarea, BRA.		112,7 kWh/m ²	
■ Vattenanvändning per total bruttoarea, BRA		637 liter/m ²	
■ Klimatpåverkande utsläpp från lustgasanvändning kopplat till antal förlossningar	0,9kg lustgas/förlossning	0,8 kg lustgas/förlossning	Mängd lustgas 1900,6 kg till 2110 förlossningar vilket ger 0,9 kg/förlossning. I statistiken är inte förlossningar utan lustgas borträknade.
● Klimatpåverkande utsläpp från narkosgasanvändning kopplat till antal operationstimmar	0,0079 liter/op.tim	0,0088 liter/op.tim	Minskningen av klimatpåverkande utsläpp från narkosgas syns redan i statistiken. Inom anestesikliniken har man arbetat mycket för att införa lågflödesanestesi vilket ger resultat i minskad förbrukning.

Alla förvaltningar och bolag har fått information om strategiska mål, åtaganden och indikatorer i landstingets nya Miljö- och klimatprogram 2014-2018. För att minska negativ klimatpåverkan från bl a energiförbrukning, transporter, lustgas- och narkosgasanvändning

krävs medvetenhet om ny teknik, alternativa mötesformer och egna beteenden. Fler aktiviteter som leder till minskad klimat- och miljöpåverkan behöver planeras in för 2015.

Åtagande: Förvaltningen arbetar kontinuerligt och systematiskt med klimatpåverkande miljöaspekter

El- och värmeenergi samt vattenförbrukningen delår 2: Enligt besked från FM-enheten tar de inte fram dessa siffror på delårsbasis. De tar av princip endast fram mediestatistiken vid årets slut.

Utsläpp av lustgas ligger på en något högre nivå än vad som är målet för 2014 men inget alarmerande trots röd markering.

Utsläpp av narkosgas har redan minskat och målet för 2014 är redan uppnått.

Strategiskt mål: Landstinget säkerställer att de kemikalier och läkemedel som används ger minsta möjliga miljöpåverkan

Kemikaliearbetet är en viktig del i Landstinget Sörmlands Miljö- och klimatprogram 2014-2018. För att underlätta kemikaliehanteringen och dess administration i verksamheterna har Landstinget Sörmland i januari 2014 inköpt ett kemikaliehanteringssystem, iChemistry som har utvecklats av Intersolia.

iChemistry är ett webbaserat system med syfte att inventera, sammanställa, visa och följa upp information om kemikalier och kemiska produkter som hanteras inom Landstinget. Systemet förbättrar arbetet med bl.a. säkerhetsdatablad, skyddsblad, lättöverskådliga sammanfattningar av kemiska produkter och riskbedömningar.

iChemistry kommer successivt att tas i bruk under hela 2014. Det innebär att våra kemikalier och kemiska produkter kommer att registreras löpande i en databas i systemet. Inventering av kemikalier i verksamheterna kommer att påbörjas under hösten och pågå under vintern 2014/2015.

Läkemedel; provtagning av läkemedelssubstanser i avloppsvatten kommer att ske sista veckan i september i Eskilstuna, Katrineholm och Nyköping. Resultat från mätningarna kommer förhoppningsvis senast i november. Rapport från förra årets mätningar finns att läsa på externa hemsidan och på Insidan.

Åtagande: Förvaltningen arbetar kontinuerligt och systematiskt med att förebygga och minska miljöpåverkan vid användning av kemikalier och läkemedel

Fortsatt implementering och informationssatsningar för landstingets kemikaliehanteringssystemet iChemistry har skett under delår 2. Information har getts till divisionschefer, verksamhetschefer och 1:a linjens chefer. Work-shops är inplanerade i alla verksamheter under hösten 2014. Miljöenheten kommer även att inventera verksamheternas kemikalier på plats.

I samarbete med Arbets- och miljömedicinska kliniken i Örebro har en rapport sammanställts i april utifrån den provtagning av läkemedel som gjordes hösten 2013. Rapporten publicerades i augusti 2014.

Ny provtagning av läkemedel i avloppsvatten kommer att ske sista veckan i september i Eskilstuna, Katrineholm och Nyköpings avloppsreningsverk.

Helägda bolag

Landstingsservice

Landstingsservice anpassar menyer och recept så att de ska ge en minskad belastning på klimatet. Det innebär bl.a. att mängden nötkött minskar och man erbjuder fler grönsaksrätter. Landstingsservice har fått uppdraget att hantera avfallet och har under året tillsammans med miljöenheten och ledningen i Landstinget, diskuterat hur upplägget ska se ut. Det gäller bl.a. mandat för LSAB att styra verksamheterna, det gäller även finansiering av exv. sorteringskärl. Man har kommit en bit på väg och ser detta som ett stort bidrag till att uppnå en styrd och mer enhetlig hantering av avfallet i hela landstinget. Tillsammans med miljösamordnarna har bolaget tagit fram handlingsplaner med flera aktiviteter som fokuserar på positiv miljöpåverkan. Ett exempel är arbetet med matsvinnet i kök/restaurang. Andelen kött i menyer och recept har minskats för att lätta belastningen på miljön. LSAB erbjuder färre nötköttsrätter och mer grönsaksrätter. En utvärdering kommer göras kring nöjdhet hos gästerna.

Folktandvården

Folktandvården AB jobbar aktivt med att minimera kvicksilverutsläppen genom årligt prov och uppföljning av kvicksilverhalt på utgående vatten från klinikerna, amalgamavskiljare finns på alla kliniker och vid ombyggnad och avveckling driftsaneras klinikens suganläggning från kvicksilver. Arbetet med att sänka analysvärdet för vissa suganläggningar pågår. Arbetet innebär bl a att revidera och skapa instruktioner för uppföljning och provtagning och analysvar. Miljöutbildning för nyanställda genomförs kontinuerligt.

Miljöperspektivet - Övrig analys

Dokument i landstingets miljöledningssystem, rutiner och instruktioner, har granskats av revisor inför förändring i miljöledningsstandarden ISO 14001:s senaste version som börjar gälla i juni 2015. Arbetet med att anpassa systemet till nya versionen kommer att påbörjas under hösten 2014.

Extern miljörevision påbörjas 1 september och pågår 4 dagar med besök i verksamheten på utvalda enheter.

Implementering och informationssatsningar för landstingets kemikaliehanteringssystemet iChemistry pågår. Workshops i alla landstingets verksamheter är bokade. Arbetet följer vidare beslutad projektplan.

Vid ledningens genomgång, en del i miljöledningssystemet, gavs uppdrag till alla förvaltnings- och bolagschefer att se över sina miljöaktiviteter för innevarande år. Ett arbete med att sammanställa en åtgärds katalog för miljöaktiviteter är nu inne i sitt slutskede. Vidare gavs även ett uppdrag att se över miljöorganisationen. En sådan genomlysning, där jämförelse har gjorts med Uppsala och Stockholm läns landsting, har genomförts av extern part och överlämnats till ledningen.

För att nå åtaganden och indikatorer i landstingets Miljö- och klimatprogram 2014-2018 måste fler miljöaktiviteter planeras och genomföras av alla förvaltningar och bolag.

Ekonomiperspektivet - Analys måluppfyllelse

Strategiskt mål: Landstinget uppnår och behåller en ekonomi i balans som är långsiktigt ekonomiskt hållbar

Landstinget ska enligt kommunallagen ha en ekonomi i balans, det vill säga att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Grundtanken är att varje generation ska bära sina egna kostnader. Landstingets övriga indikatorer inom ekonomiperspektivet är att resultatet över en fyraårsperiod ska vara minst 2% och att avkastningen på långsiktiga placeringar ska vara minst lika som avkastningskravet. Till och med augusti månad redovisar Landstinget ett positivt resultat enligt balanskravsberäkning på 273,0 mnkr. Årsprognosen pekar på ett balanskravsresultat om 174,0mnkr vilket är 44,6 mnkr bättre än budgeterat. De långsiktiga placeringarna har under en rullande tolv månadersperiod avkastat 13,0% medan avkastningskravet är 2,9%. Landstinget Sörmland har goda förutsättningar att nå indikatorernas målvärden till årets slut.

Ekonomiperspektivet - Övrig analys

Utfall och prognos landstinget 2014

I detta avsnitt redovisas landstingets och koncernens resultaträkning, nämndernas utfall och prognoser, investeringar samt landstingets balansräkning. De olika intäkt- och kostnadsslagen i landstingets resultaträkning samt nämndernas utfall och prognoser kommenteras nedan.

mnkr	Utfall period 2013	Utfall period 2014	Budget helår 2014	Prognos helår 2014	Avvik budget- prognos
Verksamhetens intäkter	657,9	697,2	1 020,8	1 128,7	
Verksamhetens personalkostnader	-2 339,3	-2 478,2	-3 899,1	-3 994,8	
Verksamhetens övriga kostnader	-2 548,2	-2 696,5	-4 084,9	-4 102,1	
Avskrivningar	-136,2	-134,5	-216,9	-210,5	
Jämförelsestörande poster	0,0	12,3	0,0	12,3	
Verksamhetens nettokostnad	-4 365,8	-4 599,7	-7 180,1	-7 166,4	13,7
Verk. nettokostn. exkl jämförelsestörande	-4 365,8	-4 612,0	-7 180,1	-7 178,7	1,4
Skatteintäkter	3 574,9	3 665,1	5 487,3	5 500,6	13,3
Inkomst- o kostnadsutjämning	672,5	779,9	1 172,7	1 169,9	-2,8
Generella statsbidrag	442,2	425,0	641,7	637,3	-4,4
Värdeökning pensionsskuld	-32,8	-18,1	-36,0	-26,5	9,5
Finansiella intäkter	46,7	42,3	48,0	82,6	34,6
Finansiella kostnader	-4,7	-9,2	-4,2	-11,2	-7,0
Jämförelsestörande poster	-213,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	119,9	285,3	129,4	186,3	56,9
Realisationsvinst försäljning VC Ekeby	213,1	-12,3	0,0	-12,3	-12,3
Resultat enligt balanskrav	333,0	273,0	129,4	174,0	44,6

Verksamhetens nettokostnad

För perioden januari-augusti uppgår verksamhetens nettokostnad exklusive jämförelsestörande poster till 4 612,0 mnkr, vilket innebär en ökning med 5,6 % eller 246,2 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Kostnadsökningen är i nivå med budget. I periodens resultat finns jämförelsestörande poster med på 12,3 mnkr vilket avser en realisationsvinst i samband med försäljningen av vårdcentralen Ekeby.

mnkr	Utfall 2013	Utfall 2014	%
Patientavgifter och andra avgifter	89,9	90,3	0,4%
Övriga intäkter	568,0	606,9	6,8%
Verksamhetens intäkter	657,9	697,2	6,0%
Verksamhetens personalkostnader	-2 339,3	-2 478,3	5,9%
Köpt verksamhet	-1 048,5	-1 084,0	3,4%
Läkemedel	-533,9	-560,6	5,0%
Lokalkostnader	-225,8	-236,1	4,6%
Övriga kostnader	-740,0	-815,7	10,2%
Verksamhetens övriga kostnader	-2 548,2	-2 696,4	5,8%
Avskrivningar	-136,2	-134,5	-1,2%
Verksamhetens nettokostnad exkl jämförelsestörande poster	-4 365,8	-4 612,0	5,6%
Jämförelsestörande poster	0,0	12,3	
Verksamhetens nettokostnad	-4 365,8	-4 599,7	5,4%

Nedan kommenteras i tabellen angivna intäkter och kostnader. Landstingets intressen i hel- och delägda bolag redovisas under ett separat avsnitt senare i rapporten.

Verksamhetens intäkter

Patientavgifter och andra avgifter

Totalt sett ligger patientavgifterna på samma nivå som föregående år. Mindre förändringar mellan de olika avgifterna kan noteras, bl a har patientavgifterna för vaccinationer och läkarbesök minskat något medan avgifterna för sjukvårdande behandling och hörapparater har ökat.

Övriga intäkter

Under årets första åtta månader har utfallet för de övriga intäkterna ökat med 38,9 mnkr eller 6,8% jämfört med motsvarande period föregående år.

En stor del av ökningen kan härledas till nya redovisningsprinciper för inkontinenshjälpmedel och statsbidraget för minskad sjukfrånvaro. Utöver dessa ändringar kan ökningen härledas till ökade intäkter för Regionsjukhuset Karsudden vilket beror på ökad försäljning av vårdplatser. Inom länssjukvården har intäkterna för nybesök inom kömiljarden ökat och inom hjälpmedelsverksamheten har intäkterna för uthyrning av hjälpmedel ökat jämfört med motsvarande period 2013.

Verksamhetens personalkostnader

Landstingets personalkostnader för perioden uppgår till 2 478,3 mnkr, vilket är en ökning med 139,0 mnkr eller 5,9% jämfört med motsvarande period föregående år. Förändringen av personalkostnaderna kan delas upp i olika kostnadsposter, se tabellen nedan.

mnkr	Förändring 2013-2014
Månadslön	71,3
Timlön, övertid, komp, jour	16,3
Övriga personalkostnader*	-0,7
PO-pålägg	52,1
Summa	139,0

* Inkl arvoden och pensionskostnader

Under perioden januari-augusti har kostnaden för månadslön ökat med 71,3 mnkr, vilket framförallt beror på lönervidering enligt avtal och volymförändring. Posten analyseras mer i avsnittet ”Kostnader för den arbetade tiden” under personalperspektivet.

Ökningen av kostnaden för timlön, övertid, komp och jour beror framförallt på ökade kostnader för timlön inom länssjukvården och primärvården. Även kostnaden för intjänad jour inom länssjukvården har ökat.

Utöver kostnaden för bl a månadslön, timlön och övriga personalkostnader tillkommer kostnaden för t ex arbetsgivaravgifter och avtalspensioner. Dessa kostnader redovisas som ett personalomkostnadspålägg. Ökningen av PO-pålägget beror dels på ökade personalkostnader men även på att po-pålägget har höjts.

Verksamhetens övriga kostnader

Köpt verksamhet

Utfallet för köpt verksamhet uppgår till 1 084,0 mnkr, vilket är en ökning med 35,5 mnkr eller 3,4% jämfört med motsvarande period föregående år. Merparten av ökningen kan härledas till ökade kostnader för utomlänsvård, vilket bl a beror på den riktade satsningen för att förbättra tillgängligheten och ökade kostnader för fritt vårdval. Det är framförallt klinikerna inom ortopedi, öron-näsa-hals och kirurgi som står för ökningen.

Även kostnaden för primärvård, tandvård och inhyrd personal har ökat. Ökningen för primärvården beror på ökade kostnader för list-, tilläggs- och kvalitetsersättning. Listersättningen ökar som en följd av att Sörmland har fler invånare, tilläggsersättningen ökar bl a pga fler ST-läkare och ökningen för kvalitetsersättning kan bl a kopplas till Sörmlands Hälsoprogram. De ökade kostnaderna inom tandvården kan bl a härledas till satsningen på kostnadsfri tandvård för unga vuxna. Den ökade kostnaden för inhyrd personal beror framförallt på vakanta läkar- och sjukskötersketjänster inom länssjukvården.

Under perioden har kostnaderna för köp av laboratorieundersökningar minskat med 27,1 mnkr, vilket framförallt beror på det nya avtalet som började gälla hösten 2013. Antalet labprover har däremot ökat med 7,6% under 2014.

Läkemedel

Den totala kostnaden för recept- och slutenvårdsläkemedel uppgår till 560,6 mnkr, vilket är 26,7 mnkr mer än motsvarande period föregående år. Kostnaden har ökat både för recept- och slutenvårdsläkemedel men även för landstingssubventionerade läkemedel. De största kostnadsökningarna är för läkemedel mot tumörer och rubbningar i immunsystemet, läkemedel för matsmältning och ämnesomsättning samt handelsvaror inom förmånen. Årets kostnadsökning förklaras även av att det under början av 2013 redovisades läkemedelsrabatter som var hänförliga till 2012, vilket gjorde kostnaden föregående år lägre.

Lokalkostnader

Under perioden har kostnaderna för lokaler ökat med 10,3 mnkr jämfört med 2013. Kostnaden för reparationer och underhåll har ökat, vilket bland annat kan härledas till ombyggnationen av Regionsjukhuset Karsudden men även till projekt kopplade till Framtidens hälso- och sjukvård.

Övriga kostnader

Övriga kostnader har ökat med 75,7 mnkr eller 10,2%. I tabellen nedan specificeras vilka poster som redovisas som övriga kostnader.

mnkr	Utfall 2013	Utfall 2014	%
Sjukvårdsmaterial	117,9	129,1	9,5%
Hjälpmedel	47,6	47,4	-0,4%
Livsmedel, material och varor	43,6	41,9	-3,9%
Förbrukningsinventarier och -material	68,4	81,3	18,9%
Reparation och underhåll	24,7	25,6	3,6%
Sjukresor, transporter och fordon	86,8	84,9	-2,2%
Tele, post och IT-tjänster	32,8	33,6	2,4%
Försäkringar och övriga riskkostnader	30,0	40,7	35,7%
Bidrag till kollektivtrafik och statlig infrastruktur	136,4	153,3	12,4%
Övriga lämnade bidrag och gåvor	50,7	52,4	3,4%
Övriga kostnader	101,1	125,5	24,1%
Verksamhetens övriga kostnader	740,0	815,7	10,2%

Den ökade kostnaden för sjukvårdsmaterial kan helt härledas till den nya redovisningsprincipen för inkontinenshjälpmedel. Inom gruppen förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial har kostnaden för möbler och inredningsmaterial samt IT-program ökat. Under perioden har kostnaden för försäkringar och övriga riskkostnader ökat, vilket beror på ökade kostnader för befarade och konstaterade kundförluster.

Bidraget till kollektivtrafiken har ökat med 16,9 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen kan härledas till arbetet med att förbättra tillgängligheten till sjukvården genom hälsolinjen som startade i slutet av förra året. Inom posten övriga kostnader har bland annat kostnaden för konsultarvoden och preliminärkonterade leverantörsfakturer ökat. Den ökade kostnaden för konsultarvoden beror bland annat på ökade kostnader för chefscoaching kopplat till medarbetarenkäten och ledningsgruppsutveckling inom länssjukvården.

Avskrivningar

Landstingets kostnader för avskrivningar uppgår för perioden till 134,5 mnkr, vilket är 1,7 mnkr lägre än föregående år. Den minskade kostnaden för avskrivningar beror bl a på lägre kostnader för avskrivning av kommunala hjälpmedel och IT-utrustning.

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

Beräkningen av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag bygger på den senaste prognos som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) presenterade den 18:e augusti 2014. SKL har reviderat skatteunderlagets tillväxttakt marginellt för 2014 vilket påverkar utfallet och prognosen för innevarande år. Överskottet gentemot budget är totalt för ovanstående poster 6,1 mnkr.

Utfallet för landstingets skatteintäkter uppgår efter augusti månad till 3665,1 mnkr vilket är en ökning med 90,2 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Utfallet är i nivå med det budgeterade.

Utfallet för utjämningen uppgår till 779,9 mnkr vilket är 107,5 mnkr mer än föregående år och i nivå med budget.

Övriga generella statsbidrag avser enbart statsbidrag för läkemedelsförmånen. Vad gäller läkemedelsförmånen finns det ingen överenskommelse om nivån för 2014 och det är därför svårt att bedöma årsutfallet. Prognosen är marginellt förändrad. Tidigare har även statsbidraget för sjukskrivningsmiljarden redovisats under generella statsbidrag. Detta statsbidrag klassificeras numera som specialdestinerat och redovisas under verksamhetens nettokostnader.

Värdeökning pensionsskuld

Kostnaden för värdesäkring av pensionsavsättningen uppgår enligt prognosen till 26,5 mnkr vilket är 9,5 mnkr lägre än budgeterat.

Finansiella intäkter och kostnader

Avkastningen på landstingets kapitalförvaltning är för årets åtta första månader +8,4 % vilket är 6,5 % högre än avkastningskravet och även bättre än sitt jämförelseindex. Portföljens aktiedel har avkastat +12,5 % och räntedelen 6,3 %. Under en rullande tolv månadersperiod har portföljen avkastat 13,0 % medan avkastningskravet är 2,9 %.

Portföljens anskaffningsvärde uppgår till 2 321 mnkr och marknadsvärdet 2 725 mnkr, varför portföljen tål en nedgång på 404 mnkr innan eventuell nedskrivning blir aktuell.

Den globala återhämtning som påbörjats har utmanats från flera håll. I Europa fortsätter en nedrevidering av tillväxten, som till viss del är en effekt av Rysslands aggression i Ukraina med successivt utökade sanktioner från EU och USA. Tillväxt och investeringsvilja i EU påverkas negativt, inte minst i dragloket Tyskland. Bilden av USA är mycket olik den för euroområdet. Där har konjunkturen gradvis stärkts och arbetslösheten successivt fallit samtidigt som budgetunderskottet krympt radikalt.

I Kina har man lyckats stabilisera tillväxten med olika selektiva ekonomisk-politiska åtgärder. Den svenska ekonomin visar fortsatt styrka gentemot andra jämförbara länder även om den ekonomiska tillväxten nedreviderats under året, främst beroende på en svag utveckling för exportindustrin.

Styrräntorna från världens viktigaste centralbanker ligger fortsatt kvar på extremt låga nivåer.

Börsens världsindex ligger efter åtta månader på +7,7 %, USA på +9,4 %, Sverige +8,1 % och Europa +4,9 %. Jämförelseindex för ränteportföljen visar +5,1 % och för alternativa investeringar +1,7 %.

Prognosen för landstingets externa finansnetto visar en positiv avvikelse mot budget, vilket främst förklaras av vinster vid planerade avyttringar av värdepapper under hösten. Landstingets likviditet är fortsatt god och ligger per 2014-08-31 i nivå med motsvarande period 2013.

En jämförelse med föregående år framgår av nedanstående tabell:

mnkr	Bokslut 2013	Aug 2013	Aug 2014
Likvida medel	993	688	679
Kapitalförvaltning (Marknadsvärde)	2 355	2 104	2 725
Avkastning kapitalförvaltning, %	8,6	4,1	8,4

Årets resultat

Landstinget redovisar till och med augusti månad ett positivt balanskravsresultat på 273,0 mnkr. Motsvarande period förra året uppgick resultatet till 333,0 mnkr. Skillnaden mot föregående år består i grova drag av högre skatteintäkter och utjämning och högre personalkostnader och övriga kostnader. Avvikelserna beskrivs mer detaljerat ovan.

Landstingets prognos för balanskravsresultatet för helåret beräknas till 174,0 mnkr vilket är 44,6 mnkr högre än budgeterat. Verksamhetens nettokostnad beräknas bli 13,7 mnkr lägre än budgeterat belopp. Detta beror bland annat på att verksamhetens intäkter visar på ett bättre utfall än budgeterat medan personalkostnaderna verkar i motsatt riktning.

Landstingets externa finansnetto beräknas få en positiv avvikelse mot budget med 34,6 mnkr vilket främst förklaras av planerade avyttringar av värdepapper under hösten.

En faktor som kan påverka det slutliga resultatet för 2014 är en eventuell återbetalning av AFA-medel där beslut ska tas under hösten. Ytterligare en faktor är de oförutsedda kostnaderna som idag är beräknade som att de kommer att användas i sin helhet under året vilket inte är beslutat. Nämnade faktorer kommer i så fall att påverka landstinget Sörmlands resultat på ett positivt sätt.

Nämndernas utfall och prognos

Nedan redovisas periodutfall samt avvikelse mellan årsbudget och beräknat årsutfall för respektive nämnd. Vad gäller landstingsstyrelsen redovisas dels utfallet för den beställning som styrelsen ansvarar för och dels den verksamhet som lyder under styrelsen. Övriga anslag som landstingsfullmäktige fastställer presenteras under rubriken uppdragsersättning.

mnkr	Utfall period 2014	Budget helår 2014	Prognos helår 2014	Avvik prognos- budget
<i>Nämndresultat</i>				
Länssjukvården	-7,4	0,0	-15,0	-15,0
Primärvården	24,3	0,0	10,0	10,0
Regionsjukhuset Karsudden	-5,8	-17,0	-15,0	2,0
Habilitering och utbildning	7,7	0,0	1,1	1,1
Gem nämnd för vård, omsorg o hjälpmedel	-3,8	0,0	-5,0	-5,0
Kultur, utbildning och friluftsvksamhet	5,5	-4,0	-2,5	1,5
Hållbarhetsnämnden	6,5	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,8	0,0	0,0	0,0
Revision	0,3	0,0	0,2	0,2
DU-nämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>LS beställning och verksamhet</i>				
Hälso- och sjukvård	-3 298,7	-5 097,2	-5 078,6	18,6
Hälsoval	-551,6	-836,9	-831,9	5,0
Tandvård	-108,7	-172,8	-168,7	4,1
Regional verksamhet	-183,5	-278,6	-279,0	-0,4
Landstingsdirektörens staber	-90,1	-129,8	-126,5	3,3
Verksamhets- och ledningsservice	-57,1	-106,3	-120,1	-13,8
Politisk ledning	-23,4	-39,7	-39,7	0,0
Landstingsgemensamt	-129,6	-219,3	-216,7	2,6
<i>Uppdragsersättning</i>				
Habilitering och utbildning	-114,0	-170,9	-170,9	0,0
Kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-60,0	-89,5	-90,8	-1,3
Hållbarhetsnämnd	-7,4	-11,1	-11,1	0,0
Patientnämnd	-1,6	-2,5	-2,5	0,0
Revision	-3,0	-4,5	-4,5	0,0
Finansiella poster i nämndernas resultat	0,9	0,0	0,8	0,8
Verksamhetens nettokostnad	-4 599,7	-7 180,1	-7 166,4	13,7

När samtliga nämndrapporter konsoliderats prognostiseras en positiv avvikelse jämfört med budget på 13,7 mnkr.

Länssjukvårdens helårsprognos ligger på ett negativt resultat på -15 mnkr. Resultatet till och med augusti slutade på -7,4 mnkr och föregående år samma period var resultatet -9,8 mnkr. Förändringar prognosmässigt har skett både på intäktssidan och kostnadssidan. Totalt prognostiseras intäkterna till 173 mnkr mer än budgeterat. Av dessa står uppdragsersättningen för en ökning på 53 mnkr gällande tillgängligheten, 20 mnkr för PO-pålägg och ca 20 mnkr till godkända projekt inom framtidens hälso- och sjukvård. Övriga intäkter är också högre beroende på personalrelaterade intäkter för forskning och projekt och kömiljarden bland annat. På kostnadssidan ligger de stora skillnaderna i ökning av både personalkostnader och köpt verksamhet. Personalkostnaderna blir högre beroende på nya, högre löner, fler anställda och högre PO-pålägg. Satsningar för att förbättra tillgängligheten är också en del av förklaringen. Kostnaderna för köpt vård hänger även de ihop med satsningar för att förbättra tillgängligheten. Prognosen för den köpta vården ligger 27 mnkr över utfallet föregående år.

Primärvården lämnar en positiv prognos på +10 mnkr. Periodresultatet efter augusti slutade på 24,3 mnkr. Intäkterna har i jämförelse med föregående år ökat med 6,0%. Kostnaderna ligger på samma nivå som föregående år. Den positiva prognosen beror på de övriga intäkter som beräknas bli högre än budgeterat. Hälsovalsersättningen visar på mer listersättning, kvalitetsersättning, besöksersättning och socioekonomisk ersättning. På kostnadssidan ligger prognosen för personal något högre än budgeterat, 8,8 mnkr. Detta är hänförligt till fler anställda och lönerrevision.

Regionsjukhuset Karsudden har efter augusti månad ett resultat på -5,8 mnkr vilket följer budgeten väl. Intäktssidan redovisar ett överskott på grund av högt utnyttjande av avtalade vårdplatser samt utnyttjande av övriga kunder utan abonnemangsavtal. Prognosen pekar på ett minusresultat om 15 mnkr. Det finns i prognosen ett antagande om att byggplanerna fortskrider som planerat men det finns givetvis en osäkerhetsfaktor när det gäller så stora investeringskostnader där även små avvikelser får stora ekonomiska konsekvenser.

Nämnden för habilitering och utbildning visar ett resultat på 7,6 mnkr. Inom habiliteringsverksamheten syns effekter av hjälpmedelcentralens nya prismodell som i hög grad bidrar med ett positivt resultat. Ytterligare en bidragande faktor till det positiva resultatet är beläggningen på Dammsdal som har haft full beläggning under våren. Prognosen pekar på ett överskott på 1 mnkr.

Den gemensamma nämnden för vård, omsorg redovisar ett underskott på -3,8 mnkr och prognosen på årsbasis är -5,0 mnkr. I samband med årsredovisning 2013 beslutades om en resultatreglering på 3,5 mnkr avseende 2013 års resultat som påverkar 2014 års resultat negativt. En förändrad debiteringsform avseende rollatorer påverkar också negativt med 1 mnkr. Under 2014 pågår dessutom förändringsarbeten som medför kostnader som inte bör vägas in och kompenseras för prissättning av hjälpmedel. Dessa kostnader uppskattas till 0,5 mnkr.

Kultur& utbildnings resultat förväntas bli något mer positivt, -2,5 mnkr, jämfört med beslutad budget på -4 mnkr. De faktorer som påverkar resultatet är Scenkonst Sörmland som under året har haft lägre kostnader än planerat. Åsa folkhögskolans prognos visar lägre kostnader och högre intäkter då beläggningen av internatet är mycket hög och antalet deltagare är stort.

Vad gäller LS beställning och verksamhet så finns de största prognosavvikelsena inom Hälso- och sjukvården. Den största orsaken till det är att de privata vårdgivarna beräknas ge ett överskott på 25 mnkr. Några poster inom Hälso- och sjukvården har prognostiserat med högre kostnad än budgeterat och det gäller bland annat rättspsykiatrisk vård och kostnaderna för asyl. Hälsoval gör ett överskott på 5 mnkr vilket beror på att vårdcentralerna inte har anställt ST-läkare i planerad utsträckning. Tandvården prognostiserar också ett överskott jämfört med budget och orsaken är det låga antalet personer som har fått tandvårdskort på grund av funktionsnedsättning (s k F-tandvård). Verksamhets- och ledningsservices årsprognos pekar mot ett underskott om 13,8 mnkr vilket främst beror på de strategiska underhållskostnader som beräknas belasta FM-enheten.

Investeringar

Under perioden har landstinget investerat för 311,5 mnkr. På fastighetssidan pågår de strategiska investeringarna på Regionsjukhuset Karsudden, Mälarsjukhuset, Kullbergsska Sjukhuset och Nyköpings lasarett – dock med relativt stor tidsförskjutning, vilket förklarar

prognosavvikelsen. Inom ramarna för de strategiska investeringarna pågår även utformningen och genomförandet av det nya läns museet. Övriga projekt som faller under benämningen hyresgästpassningar och fastighetsägarinvesteringar pågår parallellt som planerat, om än i något mindre omfattning. Bland annat kan nämnas att ett nytt tredje reservkraftsaggregat är installerat på MSE.

Bland större byggprojekt som pågår kan nämnas:

- Programarbete ny byggnad för operation, akut och vård pågår, MSE
- Akuten, MSE entreprenad pågår
- Hus N5 rivet, entreprenad för nytt logistikcentrum pågår. Programarbete för operation och akut pågår, NLN
- Karsudden, ombyggnad etapp 1 samt påbörjat programarbete etapp 2
- Kullbergska, upphandling av ambulansbyggnad pågår, en handfull delprojekt har påbörjats i entreprenadfas
- Läns museet, projektering pågår och förfrågningsunderlag klart under december

I tabellen nedan framgår utfallet för perioden samt prognosen för landstingets investeringar.

mnr	Utfall period 2014	Budget Helår 2014	Prognos Helår 2014	Avvik prognos- budget
- Fastigheter	221,6	670,0	350,0	320,0
- IT	7,1	25,0	14,0	11,0
- Hjälpmedel, landstinget	16,5	23,0	25,0	-2,0
- Hjälpmedel, kommunala	7,3	7,4	10,0	-2,6
- Övrig utrustning	59,0	156,6	130,4	26,2
Totalt	311,5	882,0	529,4	352,6

Av fastighetsinvesteringarna, 670 mnr enligt budget och 350 mnr enligt prognos ovan står:

RSK för 150 mnr enligt budget och 105 mnr enligt prognos.

MSE för 250 mnr enligt budget och 90 mnr enligt prognos.

NLN för 140 mnr enligt budget och 97 mnr enligt prognos.

KSK för 130 mnr enligt budget och 50 mnr enligt prognos.

Läns museet för 0 mnr enligt budget och 8 mnr enligt prognos.

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ska förutom landstinget följande bolag ingå - Vita Huset AB, Folkandvården Sörmland AB, Sörmlands kollektivtrafikmyndighet och Regionförbundet Sörmland.

mnkr	Utfall period 2013	Utfall period 2014	Budget helår 2014	Prognos helår 2014	Avvik budget- prognos
Verksamhetens intäkter	924,1	984,7	1 461,4	1 567,1	105,7
Verksamhetens personalkostnader	-2 593,1	-2 743,7	-4 281,8	-4 401,3	-119,5
Verksamhetens övriga kostnader	-2 544,0	-2 696,4	-4 122,2	-4 109,2	13,0
Avskrivningar	-142,8	-142,3	-228,7	-223,3	5,4
Jämförelsestörande poster	0,0	12,3	0,0	12,3	12,3
Verksamhetens nettokostnad	-4 355,8	-4 585,4	-7 171,3	-7 154,4	16,9
Skatteintäkter	3 574,9	3 665,1	5 487,3	5 500,6	13,3
Inkomst- o kostnadsutjämning	672,4	779,9	1 172,7	1 169,9	-2,8
Generella statsbidrag	442,2	425,0	641,7	637,3	-4,4
Finansiella intäkter	46,4	42,0	48,8	83,7	34,9
Övriga finansiella kostnader	-38,2	-28,1	-41,4	-39,1	2,3
Jämförelsestörande poster	-213,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	128,8	298,5	137,8	198,0	60,2
Skatt	-1,6	0,0	-1,7	-2,2	-0,3
Årets resultat	127,2	298,5	136,1	195,8	59,9

Vita Husets ackumulerade resultat -507 tkr per augusti är ca 500 tkr bättre än budget vilket beror på att den budgeterade administrativa avgiften till Landstinget sattes till en lägre nivå. Prognosen för helåret förväntas hamna knappt 300 tkr bättre än budget då utdelning från Folkandvården beräknas bli högre än budgeterat.

Landstingsservice redovisar ett ackumulerat resultat på 661 tkr vilket är 739 tkr bättre än budget. Omsättningen är hittills 2 566 tkr bättre än budgeterat belopp och både personalkostnader och övriga kostnader ligger bättre än beräknat. Prognosen sätts till -500 tkr mot det budgeterade beloppet på -234 tkr. Hänsyn har då tagits till volymjustering av patientkost men inte av återföring av pensionskostnader.

Utfallet hittills för Folkandvården är 7 700 tkr. Prognosen är satt till 7 600 tkr vilket är bättre än det budgeterade resultatet på 6 450 tkr. 13 av 16 allmäntandvårdskliniker har ett positivt resultat medan 3 kliniker står för ett resultat som ej når upp till resultatkravet. För de kliniker som inte genererar de resultatkrav som är ställda kommer ett antal aktiviteter att genomföras för att resultaten ska förbättras.

Landstingets balansräkning

mnkr	Utfall period 2014	Utfall period 2013	Budget helår 2014	Prognos helår 2014	Utfall helår 2013
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	4,1	6,8	17,0	15,0	5,7
Materiella anläggningstillgångar	1 842,0	1 586,8	1 805,5	1 968,3	1 682,0
Finansiella anläggningstillgångar	55,9	50,1	50,1	55,9	50,1
Summa anläggningstillgångar	1 902,0	1 643,7	1 872,6	2 039,2	1 737,8
Bidrag till statlig infrastruktur	329,9	340,0	354,0	330,0	339,8
Omsättningstillgångar					
Varulager	35,0	30,3	32,0	35,0	32,7
Kortfristiga fordringar	484,2	534,9	650,0	550,0	691,7
Kortfristiga placeringar	2 710,6	2 176,9	2 616,0	2 866,6	2 365,6
Likvida medel	294,0	484,9	150,0	150,0	615,7
Summa omsättningstillgångar	3 523,8	3 227,0	3 448,0	3 601,6	3 705,7
SUMMA TILLGÅNGAR	5 755,7	5 210,7	5 674,6	5 970,8	5 783,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	1 886,0	1 585,6	1 869,6	1 774,8	1 600,8
-därav årets resultat	285,3	119,9	149,4	174,0	135,1
Summa eget kapital	1 886,0	1 585,6	1 869,6	1 774,8	1 600,8
Avsättningar					
Avsatt till pensioner	2 004,2	1 853,8	2 008,2	2 048,1	1 922,2
Andra avsättningar	265,9	315,8	339,2	275,6	319,3
Summa avsättningar	2 270,1	2 169,6	2 347,4	2 323,7	2 241,5
Skulder					
Långfristiga skulder	173,4	173,4	173,4	173,4	173,4
Kortfristiga skulder	1 426,2	1 282,1	1 284,2	1 698,9	1 767,6
Summa skulder	1 599,6	1 455,5	1 457,6	1 872,3	1 941,0
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	5 755,7	5 210,7	5 674,6	5 970,8	5 783,3
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Borgensåtagande	20,0	30,0	- - -	10,0	30,0
Pensionsskuld	4 416,3	4 141,3	4 277,6	4 258,3	4 416,3
Övriga pensionsförpliktelser	5,0	7,0	6,0	5,0	5,0
Förvaltade fonder	21,6	20,0	21,0	22,0	21,3
Leasing	9,4	8,3	10,0	10,0	9,4

Satsningar

Framtidens hälso- och sjukvård

Satsning / tkr	Utfall period 2014	Budget helår 2014	Prognos helår 2014
Barnfetma	0	435	435
<i>Kommentar</i>			
Arbete pågår med det förebyggande arbetet i barnhälsovården mot övervikt och fetma hos barn i Sörmland.			
Rökning	0	1 000	500
<i>Kommentar</i>			
Projektledare för projektet Minskat tobakbruk hos unga, gravida, ammande och småbarnföräldrar är anställd från och med 1 augusti. Ett uppdragsdirektiv tas fram och planeras bli klar under hösten.			
Tillgänglighet (35 000+20 000 tkr totalt)	10 000	15 000	15 000
<i>Kommentar</i>			
Arbetet med att förbättra tillgängligheten till behandling inom ortopedi, ögon och utprovning av hörapparater har under 2014 fortsatt genom bl.a. remittering av patienter utomläns samt ökad läkarbemanning. Inom Klinfys har planeringen påbörjats för att korta köerna. Produktions- och kapacitetsplaneringen fortsätter och ett arbete med att förbättra operationskapaciteten är påbörjad.			
Projektledare på deltid för UPP	0	500	500
<i>Kommentar</i>			
Projektet "Sörmland uppmärksammar barnen" fortgår. Projektledaren i fråga arbetar även med att utreda Landstinget första linje för barn.			
Pilotprojekt för personcentrerad vård	0	1 000	1 000
<i>Kommentar</i>			
Pilotprojekt på fem enheter har under åtta månader arbetat med personcentrerade vård. Centralt i projektet har varit att utgå från personcentrerad vårds kärna, delaktighet. Fem enheter har deltagit, under varje enhet finns en mer utförlig beskrivning av vad de enskilda piloterna har arbetat med.			
• Aktivitetsenheten Karsudden, Katrineholm• Avdelning 36 Lung- och infektion, Mälarsjukhuset, Eskilstuna• Kirurgmottagningen, Mälarsjukhuset, Eskilstuna• Vårdcentralen city, Eskilstuna• Vårdcentralen Trosa			

Satsning / tkr	Utfall period 2014	Budget helår 2014	Prognos helår 2014
Samordnande projektledare till utvecklingen av närsjukhus Katrineholm	450	2 000	2 000
<i>Kommentar</i>			
För närsjukhus Katrineholm har en projektledare börjat sin anställning i augusti och projektet har fått namnet "Närvård västra Sörmland". Utifrån det uppdrag som är framskrivet i Framtidens hälso- och sjukvård är det nödvändigt att titta på både sjukhuset och primärvården, dvs närvården som helhet. Projektplan håller på att tas fram och projektorganisationen är i princip klar. Även en kommunikationsplan är klar för godkännande.			
Försöksverksamhet vårdlotsar Mälarsjukhuset	2 125	2 750	2 750
<i>Kommentar</i>			
Vårdlotsarna på Mälarsjukhuset fokuserar sina insatser på en "mångbesökargrupp", samt en KOL patientgrupp, som under vissa förutsättningar kan få erbjudande om att ha en vårdlots. I Nyköping har man en mångbesökargrupp, en hjärtsviktsgrupp och en KOL-grupp. Patienterna identifieras genom att ta del av sökfrequens från sjukvården.			
En viss del av patienterna tas ut till en kontrollgrupp som inte får någon vårdlots, detta för att resultatet ska kunna valideras. I maj 2014 omfattades 305 patienter varav 203 ingick i en deltagargrupp och 102 i en kontrollgrupp. Resultatet hittills visar att gruppen mångbesökare konsumerar mindre specialistvård och mer primärvård jämfört med kontrollgruppen.			
Utvärdering av mobila team inom psykiatrisk vård	268	420	420
<i>Kommentar</i>			
Mälardalens högskola bidrar med två forskare som fortlöpande skall utvärdera verksamheten. De har träffat representanter för psykiatriska klinikens ledning vid två tillfällen för att strukturera arbetet.			
Avlastning av vårdpersonal, kartläggning av administration	0	5 000	5 000
<i>Kommentar</i>			
Tvådelat projekt där Decigo och Sirona gjort en kartläggning och analys av administrationen. En projektledare är anställd inom HSF i maj på 50-80% och har påbörjat projektet "Mer tid för patientarbete".			
Konsultstöd för ledningsgrupps- utveckling på samtliga nivåer inom hälso- och sjukvårds- förvaltningen	2 232	12 000	12 000
<i>Kommentar</i>			
Ledningsgruppsutveckling som startades upp 2013 pågår. Alla divisionsledningar är igång och flera klinikledningsgrupper har även startat sin utveckling.			

Satsning / tkr	Utfall period 2014	Budget helår 2014	Prognos helår 2014
Tjänst som samordnare samt marknadsföringsaktiviteter i rekryteringssyfte	0	1 500	1 500
<i>Kommentar</i>			
Uppgiften är att ta fram en sammanhållen rekryteringsstrategi på kort och lång sikt, en budskapsplattform och en analysmodell. En projektarbetsgrupp med kompetens inom kommunikation och personal som företräder samtliga berörda verksamheter har etablerats och har, med utgångspunkt i förstudien från 2013, kartlagt nuvarande rekryteringsinsatser. Under ledning av projektledaren har arbetsgruppen tagit fram förslag till kortsiktig rekryteringsstrategi, budskapsplattform, förslag till visuell form för annonser och blänkare inordnad under landstingets grafiska profil samt uppdaterat rutiner för annonsering. Projektledaren har tillsammans med FOU och Strategiska hälso- och sjukvårdsstaben inlett arbetet kring en analysmodell och tillsammans med projektarbetsgruppen tas en långsiktig rekryteringsstrategi fram vilken ska vara klar till årsskiftet.			
KULT-tjänster till Hälso- och sjukvården	0	6 500	3 000
<i>Kommentar</i>			
Landstinget Sörmland har inrättat 10 st KULT-tjänster under en projekttid på 3 år, KULT står för kompletterande underläkartjänstgöring. Det är en 1-årig utbildningstjänst och är avsedd för de som studerat till läkare utomlands. Rekrytering pågår och hittills är åtta tjänster tillsatta med start i slutet av augusti.			
En projektledare/konsulttjänster för utveckling av våra styrmodeller	0	1 000	0
<i>Kommentar</i>			
Kommer ej att genomföras under året.			
Införa ledningssystem för kvalitet	0	1 800	1 000
<i>Kommentar</i>			
Arbetet fortskrider enligt planering inom flera olika övergripande delområden; dokumentationsområdet, processområdet, ekonomi- och personalområdet samt samordning med andra närliggande projekt som Edil och Rättsidan. Klassificeringsstruktur, ledningens ansvar och utveckling av visualiseringen är andra pågående prioriterade områden.			
Omvärldsbevakning, seminarier, administration, kommunikation mm	0	2 500	2 000
<i>Kommentar</i>			
Beslut har tagits att starta upp ett projektkontor med uppdraget att säkerställa att vi via projektportföljstyrning driver rätt projekt och via en utvecklad projektmodell driver projekten rätt. Projektledare för etableringen av projektkontoret är rekryterad och startar i början av september.			

Satsning / tkr	Utfall period 2014	Budget helår 2014	Prognos helår 2014
Satsning bättre utdata	0	6 000	6 000
<i>Kommentar</i>			
Utvecklingen av verktyg för beslutstöd har fortsatt enligt plan inom ramen för förvaltnings- och projektorganisation Mått databasen/BORIS. Arbetet har genomförts under ledning av Ekonomistaben och har varit framgångsrikt utifrån målen med ny teknisk plattform och ändamålsenliga underlag för ledning och styrning.			
E-stelle	0	4 200	4 200
<i>Kommentar</i>			
Projekt e-Stelle fortgår enligt plan. Under perioden har tre pilotkategorier sju satts som vi har utvärderat. Under augusti har det tagits fram ett förslag på att starta upp ytterligare fem kategoriteam som ska genomföras till årsskiftet.			
Initial förstärkning av projekt- organisationen inom FM-enheten	0	1 500	1 500
<i>Kommentar</i>			
Arbetet med att planera för genomförandet av våra stora strategiska investeringar pågår för fullt. En samordningsgrupp har bildats för att säkerställa att alla de olika funktionerna inom Landstinget går i takt i detta arbete. Utöver det har även ett flertal undergrupperingar bildats med olika uppgifter inom sina olika ansvarsområden såsom ekonomi, it, medicinsk teknik.			